

Arrest

nr. 350 522 van 16 juli 2026
in de zaken RvV X / IV en RvV X / IV

Inzake:

1. **X**
2. **X**

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat C. HERSSENS
Rue Paul Devaux 2
4000 LIÈGE

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Burundese nationaliteit te zijn, op 25 augustus 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 22 juli 2025.

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Burundese nationaliteit te zijn, op 25 augustus 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 22 juli 2025.

Gelet op oud artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en de administratieve dossiers.

Gelet op de beschikkingen van 8 mei 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 11 juni 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. POLLET.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partijen en hun advocaat M. KIWAKANA *loco* advocaat C. HERSSENS.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekers, die verklaren de Burundese nationaliteit te bezitten, dienden een verzoek om internationale bescherming in op 21 november 2022.

1.2. Op 21 februari 2025 werd eerste verzoeker gehoord door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'het CGVS'), bijgestaan door een tolk die het Kruinde machtig is. Zijn advocaat was daarbij aanwezig. Tweede verzoeker werd op 6 maart 2025 gehoord door het CGVS, bijgestaan door een tolk die het Swahili machtig is. Zijn advocaat was daarbij aanwezig.

1.3. Op 22 juli 2025 nam de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'de commissaris-generaal') de bestreden beslissingen tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

De beslissing genomen ten aanzien van H.M., eerste verzoeker, luidt:

"A. Feitenrelaas

U verklaart een Burundees staatsburger te zijn, behorend tot de Tutsi-etnie, geboren op [...] juni 1966 te Bujumbura. U woonde er in de wijk Buyenzi. Verder verklaart u dat u in 2006 op traditionele wijze huwde met [M.N.]. U hebt drie dochters en twee zonen. Zij verblijven momenteel nog in Bujumbura.

U kwam naar België, samen met uw neef [I.N.] (O.V.[...]), CG: [...]. Hij diende er, net zoals u, een verzoek om internationale bescherming in. Hij beroept zich op de ook door u ingeroepen asielmotieven.

Op 13 mei 2015 was uw neef [I.] (zie supra) in Musaga. Daar waren veel Tutsi's die deelnamen aan de manifestaties tegen een derde mandaat van president Nkurunziza. Uw neef [I.] raakte bij de protesten gewond en moest voor verzorging naar een post van Artsen Zonder Grenzen worden overgebracht. Zelf nam u niet deel aan de manifestaties. Op 16 mei 2015 ging u uw neef ophalen en samen vluchtten jullie naar Rwanda. Jullie vroegen er internationale bescherming. Op 25 juni 2015 werden jullie er als vluchteling geregistreerd.

In 2017 besliste u om terug te keren naar Burundi. Het was op 1 januari 2017 dat u naar Burundi terugkeerde. Daags na uw terugkeer naar uw voormalige woonplaats in Buyenzi werd u door de Inlichtingendienst ondervraagd; men wilde van u weten of u politiek actief was – en daarom mogelijk nog een gevaar vormde voor het Burundese regime. Al snel bleken uw verklaringen, dat u niet politiek actief (geweest) was, te kloppen en daarom werd u snel vrijgelaten. U kende tot 2022 geen andere problemen.

In 2022 keerde de situatie. Op 12 september 2022 waren er in uw wijk in Bujumbura verkiezingen voor lokale bemiddelaars ("médiateurs"). Het concept was een idee van de president; lokaal verkozen bemiddelaars konden bemiddelen bij plaatselijke en "kleine" conflicten, onder meer inzake betwistingen over grondbezit. U was niet verbonden aan een politieke beweging of partij, maar mobiliseerde wel mensen om voor u te stemmen. Uw campagne was niet zonder succes want u werd verkozen.

Op 25 september 2022 mocht u als verkozen "médiateur" de eed afleggen. U besloot om uw verkiezing met wat familie en vrienden te vieren. Op 27 september 2022 kwam de lokale vertegenwoordiger van de regerende partij CNDD-FDD, samen met enkele Imbonerakure, u vragen waarom niet wilde deelnemen aan nachtelijke rondes, waarbij controles uitgevoerd werden. U verklaarde dat u daarvoor te oud en te ziek was – u liep eerder een HIVbesmetting op. Uw verkiezing was niet naar de zin van de CNDD-FDD en Imbonerakure.

Op 30 september 2022 culmineerden uw problemen in een inval door Imbonerakure in uw woonst. U was er op dat moment niet, maar uw neef [I.] wel. Hij bevond zich op de binnenplaats van uw woonst, maar wist te ontkomen. U hield zich elders schuil en daags nadien, op 1 oktober 2022, ging u met uw neef [I.] naar Kigali, Rwanda. Jullie hielden er zich schuil tot 10 oktober 2022 en vluchtten toen naar Servië, waar op dat moment de visumplicht voor Burundezers nog niet opnieuw was ingevoerd. Via onder meer Kroatië reisden jullie door naar België.

Op 21 november 2022 dienden uw neef en uzelf een verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische asielinstanties.

In het kader van dit verzoek om internationale bescherming beroept u zich op een vrees voor vervolging door Imbonerakure en, omdat zij hand- en spandiensten leveren voor de Burundese autoriteiten, ook door deze laatste. De Imbonerakure en vertegenwoordigers van de CNDD-FDD waren misnoegd over uw verkiezing tot "médiateur" in september 2022. U verwees ook naar de manifestaties in 2015 tegen het derde mandaat van president Nkurunziza. Uw neef legt een verband tussen zijn deelname aan deze protesten en jullie problemen in 2022.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legde u de volgende documenten over: uw identiteitskaart (document 1: groene map), de geboorteaktes van uw kinderen (document 2: groene map), een akte van uw religieus huwelijk (document 3: groene map), bewijsstukken omtrent uw deelname aan de verkiezingen tot "médiateur" (document 4: groene map), een printscreen van een uitspraak van een

vertegenwoordiger van het Burundese regime (document 5: groene map), in België afgeleverde attesten over uw medische toestand (document 6: groene map) en een brief waarin geattesteerd werd dat u uw bijlage 26 verloor (document 7: groene map). Conform artikel 57/5quater van de Vreemdelingenwet werd u een kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud verzonden. Per e-mail dd.16.03.2025 reageerde u, via uw advocaat, op voormelde notities (document 8: groene map). U legde een bewijs voor van uw registratie als vluchteling bij UNHCR in Rwanda (document 9: groene map), een medisch attest waarmee u werd doorverwezen voor uw HIVbehandeling (document 10: groene map).

Aangezien uw relaas nauw verbonden is met dat van uw neef **[I.N.]**, werden ook zijn overlegde documenten aan uw administratief dossier toegevoegd. Het betreft: zijn Burundese identiteitskaart (document 11: groene map), het ook door u overlegde document inzake uw registratie als vluchteling in Rwanda (document 12: groene map), foto's van het aangezicht van uw neef (document 13: groene map), een attest van een Belgische arts, waarin deze attesteert dat uw neef aan PTSD zou lijden en een litteken in het aangezicht heeft (document 14: groene map), een outprint van een paar Burundese vertegenwoordigers van de autoriteiten (document 15: groene map) en een ander psy-atteest op naam van uw neef (document 16: groene map).

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u drager bent van het HIV-virus ("Registratie Verzoek om Internationale Bescherming (VIB), DVZ, dd.21.11.2022, V. Kwetsbaarheden). Tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS, gaf u aan (CGVS, notities persoonlijk onderhoud, dd.21.02.2025, p.8) dat u hiervoor momenteel (nog) in behandeling bent in België. U haalde uw HIV-besmetting op generlei wijze aan als een obstakel bij het doorlopen van de procedure bij het onderzoek naar uw verzoek om internationale bescherming. Evenmin haalde u deze medische problematiek als asielmotief aan.

Bijgevolg kan er, in het kader van onderhavige procedure, redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Voor uw verzoek om internationale bescherming, beroept u zich op een vrees voor vervolging door Imbonerakure en uw autoriteiten, omdat u in september 2022 tot "médiateur" in uw wijk in Bujumbura verkozen werd en Imbonerakure wilden dat u zou deelnemen aan nachtelijke controlerondes, waar Imbonerakure zouden misbruik van maken om u te liquideren. In 2015 vluchtte u naar Rwanda omwille van de manifestaties in Bujumbura tegen een eventueel derde mandaat van president Nkurunziza (CGVS-vragenlijst, DVZ, vraag 3.5., dd.28.08.2023; CGVS, notities persoonlijk onderhoud dd.21.02.2025; antwoord op "Verzoek om inlichtingen", dd.05.12.2023, vraag 13).

Welnu, er dient te worden opgemerkt dat u **niet aannemelijk heeft gemaakt dat u een persoonlijke vrees voor vervolging zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie heeft of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming loopt**. Deze beoordeling is gebaseerd op de hierna beschreven vaststellingen.

Vooreerst moet worden opgemerkt dat uit informatie, waarover het CGVS beschikt en waarvan een kopie aan het administratief dossier werd toegevoegd (zie administratief dossier: blauwe map), blijkt dat Servië, onder druk van de Europese Unie, op 21 oktober 2023 aankondigde dat het land de visumplicht voor Burundese staatsburgers opnieuw invoerde. Servië schafte de visumplicht voor Burundese staatsburgers in mei 2018 af, nadat Burundi Kosovo niet langer erkende. De afschaffing van de visumplicht was een gebaar van "erkentelijkheid" tegenover het Burundese regime. Burundese staatsburgers maakten in 2022, na de reisbeperkingen omwille van Covid19, op grote schaal gebruik van de mogelijkheid om naar Servië af te reizen, vervolgens door te reizen naar EU-landen om er vervolgens internationale bescherming te vragen. De opheffing van de visumplicht leidde tot een grote toevloed van Burundese onderdanen, **die legaal hun land verlieten** en een sterke toename van de verzoeken om internationale bescherming. Onder druk van de Europese Unie werd de visumplicht daarom in 2022 opnieuw ingevoerd.

Ook u erkende dat u op legale wijze naar Servië reisde in (oktober) 2022 en dat dit niet moeilijk was aangezien u een paspoort had én geen visum voor Servië nodig had (CGVS, Verzoek om inlichtingen, vraag 10, p.11). In dit verband moet echter vooreerst worden vastgesteld dat u het paspoort, waarmee u naar Servië reisde, niet hebt voorgelegd aan de Belgische asielinstanties. Net zoals veel andere Burundese verzoekers, geeft u aan dat u dit reisdocument niet meer in uw bezit hebt; u beweert (CGVS, p.2) dat u het in Servië verloor, waarna het in beslag werd genomen. Tevens verklaart u (CGVS, p.2) dat u uw identiteitskaart wél nog bezit, omdat u die "apart hield". Uw neef beweerde (CGVS, I., p.3) dat hij ook geen paspoort meer bezit; het werd afgepakt in Kroatië. Welnu, dergelijke stereotiepe verklaringen doen vermoeden dat u,

evenals uw neef, jullie Burundees paspoort, inderdaad bewust achterhouden voor de Belgische autoriteiten om aldus erin vervatte informatie over het moment, de plaats van uitreiking en jullie reisbewegingen te verheimelijken. Blijkens uw verklaringen zou u Burundi op 1 oktober 2022 over land en legaal hebben verlaten, u ging naar Rwanda, werd er aan de officiële grensovergang gecontroleerd (CGVS, p.11) en vervolgens zou u vanuit Rwanda naar Servië gereisd zijn, eveneens op legale wijze (verklaring DVZ, vraag 42 "Reisroute", dd.30.11.2022), maar één en ander kan niet aangetoond worden aan de hand van uw paspoort. Dit element doet reeds in aanzienlijke mate afbreuk aan uw algehele oprechtheid. Weze benadrukt dat sowieso geen geloof kan gehecht worden aan het door u voorgehouden relaas, zoals hierna omstandig gemotiveerd wordt.

Uit uw verklaringen blijkt dat u uw verkiezing tot "médiateur", in Buyenzi, Bujumbura op 12 september 2022 inroept als de aanleiding tot de problemen die u ertoe noopten om, samen met uw neef, uw land van herkomst te ontvluchten.

Vooreerst moet worden opgemerkt dat uit informatie, waarover het Commissariaat-generaal beschikt en waarvan een kopie aan het administratief dossier werd toegevoegd (zie administratief dossier: blauwe map) blijkt dat er inderdaad op 12 september 2022 "des notables collinaires" werden verkozen in de mairie Bujumbura. De bron geeft aan dat het in sommige stembureau's erg druk was, maar dat er ook onregelmatigheden gebeurden, waarbij onder meer door één persoon meermaals op dezelfde persoon gestemd werd of dat kiezers niet in het bezit waren van de (nodige) identiteitsdocumenten. Hoewel een lokale inwoner het initiatief toejuicht en stelt dat burgers veel vertrouwen stellen in de verkozenen omdat zij veel aanzien hebben, meldt de bron ook dat er kritiek weerklonk vanuit de oppositie en met name de CNL (Congrès National pour la Liberté), in 2022 één van de machtigste oppositiepartijen van Burundi: de betreffende partij stelt dat de verkiezingen erop gericht waren om de machtspositie van de heersende partij (CNDD-FDD) te bestendigen. U gaf zelf aan dat Mohammed Malik, chef van uw wijk en lid van de CNDD-FDD, geen probleem had met uw deelname aan de verkiezingen (CGVS, p.7). Welnu, de vaststelling dat u niet enkel kon en mocht deelnemen aan de verkiezingen, maar ook verkozen werd, kan doen vermoeden dat u, in tegenstelling tot wat u wil laten uitschijnen, eerder een voorstander van het Burundese establishment was dan een (politieke) tegenstander. In die hypothese mag ervan uit gegaan worden dat u niks te vrezen hebt van Imbonerakure, de regerende partij CNDD-FDD, noch de nationale autoriteiten in Burundi. Er kan echter sowieso geen geloof gehecht worden aan het door u voorgehouden relaas en in het bijzonder aan de door u aangehaalde problemen die het gevolg zouden geweest zijn van uw verkiezing op 12 september 2022.

Uit uw verklaringen (CGVS-vragenlijst, DVZ, vraag 3.5, dd.28.08.2023 en antwoord op "Verzoek om inlichtingen", vraag 13) blijkt dat er, in de nasleep van de verkiezingen van 12 september 2022, uw eedaflegging op 25 september 2022 en de vraag van een lid van de Imbonerakure op 27 september 2022 om deel te nemen aan nachtelijke (inspectie)rondes, een inval in uw woonst plaats vond op 30 september 2022. Welnu, aan dit door u aangehaalde incident kan geen geloof gehecht worden.

Vooreerst bleek u op een belangrijk punt allerm minst consistent in uw verklaringen. Zo beweerde u zowel tijdens uw onderhoud bij de DVZ (CGVS-vragenlijst, DVZ, vraag 3.5, dd.28.08.2023) als in uw antwoord op het van het CGVS uitgaande verzoek om inlichtingen (antwoord "Verzoek om inlichtingen", vraag 13) dat uw neef geslagen werd tijdens de inval van Imbonerakure. In uw antwoord op het verzoek om inlichtingen gebruikte u zelfs het krachtige Franse woord "tabassé" wat "in elkaar geslagen" betekent. Tijdens uw persoonlijk onderhoud op het CGVS (CGVS, p.9) beweerde u, merkwaardig genoeg, dat uw neef zich op de binnenplaats van uw woonst bevond, meteen kon vluchten en daarom niet geslagen werd. U werd met uw eerdere verklaringen geconfronteerd (CGVS, p.10), maar uw uitleg, met name dat u niet bij het incident aanwezig was, voldoet niet.

Het is niet consistent dat u tot twee keer toe beweert dat uw neef geslagen of zelfs in elkaar geslagen werd ("tabassé") om vervolgens te beweren dat dit geenszins het geval was. Een dergelijke inconsistentie doet in ernstige mate afbreuk aan uw geloofwaardigheid en de geloofwaardigheid van een cruciaal incident in het bijzonder. De inval in uw woonst op 30 september 2022 was immers de directe aanleiding om Burundi te ontvluchten, zowel voor uzelf als voor uw neef [I.]. Uw inconsistentie over het geweld ten aanzien van uw neef, ondergraaft uw geloofwaardigheid, en de geloofwaardigheid van een cruciaal element van uw relaas, en wel op fundamentele wijze. Verder verklaarde u (CGVS, p.10) dat er veel mensen (Imbonerakure) uw woonst binnenvielen op 30 september 2022 en u voegt eraan toe dat er ook agenten bij betrokken waren, maar zij bleven buiten. Dat laatste valt echter moeizaam te rijmen met uw eerdere verklaring dat [I.] meteen kon vluchten (CGVS, p.9). Indien er op voormelde datum daadwerkelijk een gecoördineerde actie door Imbonerakure en politie in en rond uw woonst plaats vond, kon logischerwijze verwacht worden dat deze actie dusdanig georganiseerd was dat niemand tijdens de inval kon ontkomen. Ook dit aspect van uw verklaringen is bijgevolg niet geloofwaardig en wel omdat het allerm minst logisch is. U geeft aan dat u

weliswaar (pas) op 30 september 2022 op de vlucht moest slaan, maar dat de situatie voordien ook al zo erg was dat u niet meer thuis kon overnachten (CGVS, p.8). Welnu, over desgevallende, voorafgaande incidenten bleek u eveneens inconsistent. U verklaarde (CGVS, p.10) dat u sinds 25 september 2022, de dag van uw eedaflegging, niet meer thuis overnachtte. Dit is opmerkelijk aangezien u geen gewag maakte van problemen die bewuste dag. U verklaarde eerder (CGVS, p.9) dat een zekere [O.] u op 27 september 2022 thuis kwam vragen om deel te nemen aan nachtelijke inspectierondes van de Imbonerakure, dat u dit weigerde en dat vanaf dat moment de bedreigingen begonnen. In uw antwoord op het verzoek om inlichtingen gaf u nochtans aan (antwoord "Verzoek om inlichtingen", vraag 13) dat u op 26 september 2022 – en dus niet op 27 september – benaderd werd. U gaf daarbij ook aan dat u weigerde om op het verzoek in te gaan en dat u sindsdien dreigtelefoons kreeg. Echter, tijdens uw CGVS-onderhoud beweerde u dan weer dat u tussen 25 en 30 september geen dreigtelefoons kreeg (CGVS, p.12). Bij confrontatie met uw eerdere verklaringen, herhaalde u enkel dat er géén dreigtelefoons waren (CGVS, p.12), waarmee de vastgestelde inconsistentie uiteraard opgeheven noch verschoond wordt. Het was door een zekere [O.], verantwoordelijke van de CNDD-FDD in uw wijk, dat u benaderd werd, maar u herinnerde zich zijn familienaam niet meer (CGVS, p.9), wat toch eveneens zeer opmerkelijk is, aangezien hij u benaderde, aanwezig was bij de inval op 30 september 2022 en u hem klaarblijkelijk als één van uw belangrijkste vervolgers aanduidde. Er mag verondersteld worden dat u zich de naam van een belangrijk personage in uw relaas zou herinneren, wat klaarblijkelijk niet het geval is. Welnu, omwille van alle hiervoor beschreven vaststellingen dient te worden geconcludeerd dat geen geloof kan gehecht worden aan de kern van het door u opgehangen relaas, in casu een inval in uw woonst op 30 september 2022, die de directe aanleiding was om uw land, in allerijl, te ontvluchten én de daaraan voorafgaande gebeurtenissen.

Er moet worden opgemerkt dat veel Burundese verzoekers zich nog steeds, al dan niet voor een gedeelte van hun asielrelaas, beroepen op de beruchte manifestaties in 2015 in bepaalde wijken van Bujumbura tegen een eventueel derde mandaat van president Jean-Pierre Nkurunziza. Welnu, ook de gebeurtenissen van 2015 zijn voor het CGVS geen gegronde reden om uw neef en uzelf internationale bescherming toe te kennen.

Uw neef, [I.N.], verklaarde bij de DVZ (CGVS-vragenlijst, [I.N.], vraag 3.4 en 3.5, DVZ, dd.10.07.2023) dat hij vreest gedood te worden omdat hij aan de manifestaties in 2015 deelnam, hij haalt ook uw verkiezing op 12 september 2022 aan, maar daarenboven verbond hij zijn (jullie) problemen in 2015 aan de laatste feiten in september 2022 (CGVS-vragenlijst, vraag 3.5., DVZ, dd.10.07.2023 en CGVS, [I.], p.10-11). Welnu, er moet vooreerst, wat betreft de eventuele vrees omwille van de gebeurtenissen in 2015, worden vastgesteld dat zowel uzelf als uw neef verklaarden dat jullie in 2015 naar Rwanda vluchtten, zich er bij UNHCR als vluchteling lieten registreren (zie document 9: groene map), maar op 1 januari 2017, dus anderhalf jaar na jullie vlucht, terugkeerden naar Burundi. De vaststelling dat jullie, omwille van politiek geïnspireerde redenen, jullie land ontvluchtten om er anderhalf jaar nadien naar terug te keren, doet afbreuk aan de gegrondheid van jullie vrees omwille van de gebeurtenissen in 2015. Daar komt nog bij dat u blijkbaar niet over zeer concrete informatie beschikte waaruit bleek dat u nog risico's liep; u hoorde dat het rustiger was in Burundi en dat er niet meer zoveel incidenten waren (CGVS, p.5). Uw neef verklaarde (CGVS, gehoorverslag [I.], p.4) hetzelfde, maar op de vraag of jullie concrete(re) informatie hadden, antwoordde hij (CGVS, gehoorverslag [I.], p.5) negatief. Het CGVS laat in het midden of uw neef slachtoffer werd van geweld door de Burundese ordediensten in 2015, maar de vaststelling dat jullie reeds begin 2017 naar Burundi terugkeerden, wijst er alleszins op dat u en uw neef niks meer te vrezen hadden. Daar komt nog bij dat u en uw neef klaarblijkelijk geen ernstige problemen kenden tussen 1 januari 2017 (datum van jullie terugkeer naar Burundi) en de door u aangehaalde feiten van eind september 2022. U verklaarde immers (CGVS, p.5) dat u naar uw voormalige woonst terugkeerde én dat u tot 2022 geen problemen kende. U werd enkel kortstondig gearresteerd door de inlichtingendiensten en dit daags na uw terugkeer, maar u beweerde niet politiek actief te zijn, wat bleek te kloppen en daarom werd u vrijgelaten (CGVS, p.4).

Uw neef beweerde dan weer (CGVS, gehoorverslag [I.], p.14) dat Imbonerakure er pas in 2022 achter kwamen dat hij was teruggekeerd, wat moeilijk te rijmen valt met zijn andere verklaringen: hij keerde in 2017 terug naar zijn (en uw) woonst, hij volgde een opleiding in informatica en telecommunicatie en hij ging elke dag naar de lessen (in Bujumbura) (CGVS, [I.], p.6), hetgeen erop duidt dat hij allerm minst een clandestien bestaan leidde tussen 2017 en 2022. Bovendien verklaarde uw neef (CGVS, [I.], p.8) dat hij voor uw verkiezing in september 2022 zelfs actief campagne voerde; hij deelde uw foto uit en vroeg aan bewoners van uw wijk om voor u stemmen. Weze voorts opgemerkt dat op 18 augustus 2022 een duplicaat van uw neef zijn identiteitskaart uitgereikt werd (zie document 11: groene map), waarover hij weliswaar beweerde ze niet persoonlijk te hebben afgehaald (CGVS, [I.], p.3), maar dan nog is het ongeloofwaardig dat zijn (jullie) vervolgers niet op de hoogte waren van zijn terugkeer uit Rwanda. Ten slotte, maar niet in het minst, moet nog worden opgemerkt dat u zélf verklaarde (CGVS, p.14) dat u aan de inlichtingendiensten toegaf dat ook uw neef uit Rwanda was teruggekeerd. Uit deze vaststellingen mag dan ook worden besloten dat uw neef sinds zijn terugkeer in 2017 allerm minst een clandestien bestaan leidde. Indien uw neef daadwerkelijk nog vervolging riskeerde omwille van de gebeurtenissen in 2015, mocht verwacht worden dat hij reeds veel

eerder dan in september 2022 (opnieuw) in de problemen raakte. Bijgevolg maakt hij een gegronde vrees omwille van de gebeurtenissen in 2015 allerminst aannemelijk, integendeel.

Uw neef bleek trouwens eveneens weinig consistent in zijn verklaringen over uw betrokkenheid bij de manifestaties in 2015 en uw politiek activisme, wat nog verder jullie geloofwaardigheid ondermijnt.

Bij de Dienst Vreemdelingenzaken verklaarde hij aanvankelijk (CGVS-vragenlijst [I.N.], vraag 3.5., DVZ, dd.10.07.2023) dat in 2022 werd ontdekt dat u in 2015 aan de manifestaties van 2015 had deelgenomen, terwijl uw neef op het CGVS beweerde dat u niet deelnam (CGVS, [I.], p.7). Geconfronteerd met zijn eerdere verklaringen, gaf uw neef aan dat hij eerder dacht dat u had deelgenomen (CGVS, [I.], p.7), waarmee de vastgestelde inconsistentie niet verschoond of opgeheven wordt. Ook inzake uw politiek engagement bleek uw neef tegenstrijdig. Bij de DVZ beweerde hij immers dat u lid was van de MSD, één van de oppositiepartijen in Burundi (CGVS-vragenlijst [I.N.], DVZ, vraag 3.5., dd.10.07.2023), maar tijdens zijn onderhoud op het CGVS (CGVS, [I.], p.8) sprak hij dit tegen. Uw neef had, zo bleek na het CGVS-onderhoud, ook in zijn antwoord op het verzoek om inlichtingen (Antwoord "verzoek om inlichtingen" [I.N.], dd.21.11.2023, vraag 1) reeds aangegeven dat u géén lid van de MSD geweest was, maar niettemin zijn dergelijke verklaringen, met name over uw politiek engagement, evenmin consistent te noemen. Van uw neef mocht daadwerkelijk verwacht worden dat hij reeds bij de DVZ ondubbelzinnig op de hoogte was van uw politiek engagement, quod non in casu. De inconsistenties van uw neef tasten jullie geloofwaardigheid verder aan.

Uit uw opeenvolgende verklaringen kan worden afgeleid dat u nog heel wat naaste familieleden in Burundi hebt, met name uw vrouw en uw kinderen.

Uit uw verklaringen kan afgeleid worden dat u nog contacten met uw thuisland onderhoudt, onder meer met uw vrouw (CGVS, p.14). Welnu, u verklaarde (CGVS, p.14) dat uw vrouw nog vaak over u werd aangesproken, maar u vroeg haar niet naar de frequentie van dergelijke contacten. Even later stelde u zelfs dat u tegen uw vrouw, na haar verhuizing in 2022, zei dat ze u niet langer moest informeren over uw vervolgers; ze moest gewoon blijven bidden en dan zou alles in orde komen (CGVS, p.14). Dergelijke verklaring geeft blijk van een ernstig gebrek aan interesse in de opvolging van uw problemen om zodoende de actualiteit van uw vrees accuraat in te schatten. Het bevestigt tevens het bij u vastgestelde gebrek aan geloofwaardigheid.

Ten slotte kan nog opgemerkt worden dat u, los van de hierboven besproken asielmotieven, ook een vrees ten aanzien van uw autoriteiten inroept op basis van een bericht op X van de hand van de woordvoerder van de Burundese Minister van Binnenlandse Zaken (document 5: groene map). Uw neef verwees in zijn verklaringen wellicht naar dezelfde informatie (CGVS, [I.], p.13) en legde een gelijkaardig document als uzelf over (document 15: groene map).

Welnu, het Commissariaat-generaal is, op basis van de objectieve informatie waarover het beschikt (zie **COI FOCUS BURUNDI, Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays du 21 juin 2024** te raadplegen op de website https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_burundi_le_traitement_reserve_par_les_autorites_nationales_a_leurs_ressortissants_de_retour_dans_le_pays

van mening dat het loutere feit dat een Burundese onderdaan in België verblijft of op doorreis is, en specifiek in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming, niet van dien aard is dat het aanleiding geeft tot een gegronde vrees, wat hem betreft, voor vervolging in geval van terugkeer naar Burundi.

In 2015 leidde de crisis rond de derde ambtstermijn van president Pierre Nkurunziza tot de ontheemding van honderdduizenden Burundezers naar de buurlanden. Veel politieke figuren, leden van de regerende partij, leden van de oppositie maar ook leden van het maatschappelijk middenveld en van de pers zochten hun toevlucht in westerse landen, o.a. in België. De kritische houding van België ten opzichte van de Burundese regering na de crisis van 2015 en het groot aantal dissidenten dat zijn toevlucht in België heeft gezocht, hebben de betrekkingen tussen beide landen ernstig geschaad.

Uit bovenvermelde objectieve informatie blijkt echter duidelijk dat de betrekkingen tussen beide landen zich sinds de verkiezing van president Ndayishimiye in 2020 sterk in positieve zin hebben ontwikkeld. Het aantreden in juni 2020 van de nieuwe president, die blijk geeft van meer openheid tegenover de internationale gemeenschap dan zijn voorganger, bracht een nieuwe dynamiek in de bilaterale betrekkingen tussen Burundi en België, wat resulteerde in talrijke ontmoetingen tussen Belgische en Burundese politieke hoogwaardigheidsbekleders. In 2022 hief de Europese Unie (EU) de begrotingssancties tegen de Burundese regering op en schafte gerichte sancties af tegen twee leidende figuren van het regime, waaronder generaal Gervais Ndirakobuca. Hoewel sommige bronnen aangeven dat elementen binnen het Burundese regime

vijandig blijven staan tegenover België, verwelkomden de twee landen in december 2023 de normalisering van hun bilaterale betrekkingen en ondertekenden ze een nieuw bilateraal samenwerkingsprogramma ter waarde van 75 miljoen euro. Dit vijfjarenprogramma, dat in januari 2024 in werking trad, is het eerste sinds de rechtstreekse hulp aan Burundi in 2015 werd opgeschort.

Wat de betrekkingen tussen de Burundese autoriteiten en de diaspora in België betreft, wijzen verschillende bronnen erop dat president Ndayishimiye een aanpak wil volgen die enigszins verschilt van die van zijn voorganger Pierre Nkurunziza. Thans zijn de meeste inspanningen erop gericht om verschillende leden van de Burundese diaspora aan te moedigen om ofwel terug te keren naar Burundi ofwel de nationale agenda van de president te steunen en te investeren in het land. Tijdens zijn bezoeken in Brussel in 2022 en 2023 heeft president Ndayishimiye in België leden van de Burundese gemeenschap ontmoet, waaronder ook tegenstanders van het regime, waardoor de kanalen werden heropend voor een dialoog met degenen die jarenlang door de regering werden gedenigreed. De krant Journal Iwacu meldt dat de president tijdens de zevende editie van de week van de diaspora, die in augustus 2023 plaatsvond, de leden van de Burundese diaspora opriep om zich te verenigen en hen verzekerde dat de regering hen niet langer beschouwde als "vijanden van het land".

Hoewel de bronnen anderzijds wijzen op de wens van de Burundese autoriteiten om meer controle uit te oefenen op de Burundese diaspora in België dan in andere landen zoals Frankrijk, hebben de Belgische veiligheidsdiensten de impact en de capaciteit van de Service national de renseignement burundais (SNR) in België enigszins genuanceerd, alsook zijn vermogen om alle leden van de Burundese diaspora nauwlettend in de gaten te houden. Dezelfde bron beweert echter ook dat de SNR, ondanks de beperkte toezichtmiddelen, zeker kan rekenen op een netwerk van leden van de diaspora die sympathiseren met het Burundese regime, die op die manier informatie kunnen verzamelen en zelfs de politieke activiteiten van Burundese onderdanen die actief zijn in oppositiebewegingen, in België kunnen verstoren. Deze activiteiten zijn echter vooral gericht op invloedrijke leden van oppositieorganisaties zoals de MSD.

De Belgische veiligheidsdiensten geven ook aan dat, hoewel niet kan worden uitgesloten dat Burundezen uit België sporadisch problemen kunnen ondervinden met de Burundese autoriteiten, het zeer onwaarschijnlijk is dat er een systematisch beleid is ingesteld om alle Burundezen die uit België terugkeren te intimideren, te arresteren of in het oog te houden.

Verder geven door het Commissariaat-generaal gecontacteerde bronnen aan dat Burundese onderdanen vaak heen en weer reizen tussen de twee landen.

Wat de terugkeer van Burundese onderdanen betreft vanuit België, registreerde de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) tussen 1 januari 2018 en 31 december 2023, 31 door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) georganiseerde vrijwillige terugkeren (waaronder 8 begeleide minderjarigen en 21 volwassenen die een verzoek om internationale bescherming hadden ingediend) en geen enkele gedwongen terugkeer vanaf het Belgische grondgebied sinds 2015.

Anderzijds maakt de DVZ melding van 7 refoulements van Burundese onderdanen aan de grens in dezelfde periode, waaronder 3 een verzoek om internationale bescherming hadden ingediend. Twee van hen werden onder politiebegeleiding gedwongen gerepatrieerd. In dit verband zijn sommige bronnen van mening dat gedwongen repatriëring door België onder politiebegeleiding de gerepatrieerde eventueel kan blootstellen aan problemen met de Burundese autoriteiten, waaronder de SNR.

Hoewel de wet tot regeling van de migratie in Burundi, die eind 2021 werd aangenomen, illegale binnenkomst, illegaal verblijf en illegaal vertrek uit het land strafbaar stelt, heeft het Commissariaat-generaal geen enkele wetsbepaling gevonden die het vragen van internationale bescherming of een verblijf in het buitenland bestraft.

Hoewel sommige gesprekspartners van mening zijn dat de Burundese autoriteiten op de hoogte kunnen zijn van een aanvraag voor internationale bescherming, stellen de DVZ en IOM dat ze nooit de autoriteiten in het land van herkomst meedelen dat een persoon een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

Wat de aanwezigheid van de Burundese autoriteiten op de luchthaven van Bujumbura betreft, hoewel de gesprekspartners van het Commissariaat-generaal niet allemaal dezelfde autoriteiten noemen, waren de meesten het eens over de aanwezigheid van de politie, in het bijzonder de agenten van het Commissariat général des migrations (CGM – vroeger bekend als "Police de l'air, des frontières et des étrangers" (PAFE)), die verantwoordelijk zijn voor immigratie en emigratie en reisdocumenten controleren, en over de aanwezigheid van de SNR. Enkele afzonderlijke gesprekspartners vermelden de aanwezigheid van andere

instellingen zoals de nationale politie, agenten van het presidentschap, militairen, belastingontvangers van de Office burundais des recettes en gezondheidswerkers van het Institut national de santé publique.

Eenmaal op Burundees grondgebied maakt geen van de door het Commissariaat-generaal gecontacteerde bronnen echter melding van bijzondere procedures of controles voor Burundezen die terugkeren.

Bovendien melden de internationale rapporten die het Commissariaat-generaal raadpleegde over de mensenrechtensituatie in Burundi sinds 2019, geen enkel geval van eventuele problemen die Burundese onderdanen die uit België terugkeren ondervonden bij hun terugkeer.

De IOM in Burundi heeft verklaard dat Burundese onderdanen die hebben gekozen voor vrijwillige terugkeer vanuit België en die gedurende zes maanden worden opgevolgd door de IOM, tot nu toe geen problemen hebben ondervonden. In november 2022 bevestigde ook het Ministère burundais des Affaires étrangères et de la Coopération au Développement (MAECD) aan de Belgische ambassadeur, in aanwezigheid van de IOM, dat er geen belemmeringen waren voor een ondersteuning via de programma's voor vrijwillige terugkeer en re-integratie.

Hoewel de meerderheid van de door het CGVS gecontacteerde bronnen aangeeft dat het loutere feit van doorreis of verblijf in België de Burundese onderdanen niet blootstelt aan problemen met hun autoriteiten wanneer ze terugkeren naar het land, wijzen sommige gesprekspartners er echter op dat mensen die in België om internationale bescherming hebben verzocht, en voor zover de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte zijn, kunnen worden gepercipieerd als opposanten of mensen die het imago van het land hebben besmeurd en dat ze hierdoor problemen riskeren met de Burundese autoriteiten. **Deze gesprekspartners halen echter geen enkel concreet geval aan die hen bekend is of onder hun aandacht werd gebracht van Burundese uitgeprocedeerde verzoekers die vanuit België werden gerepatrieerd en na hun terugkeer in Burundi problemen zouden hebben ondervonden met de Burundese autoriteiten.**

Daarnaast is de informatie die door de Move-coalitie (een platform van Belgische ngo's die begeleiding bieden aan migranten die in gesloten centra worden vastgehouden) werd verstrekt over twee Burundese onderdanen die werden gerepatrieerd/de toegang werden geweigerd aan de Belgische grens en die problemen zouden hebben ondervonden na hun terugkeer naar Burundi, vaag, onduidelijk en onzeker.

Wat betreft de Burundese onderdaan die in november 2022 werd gerepatrieerd, werden de weinige gegevens die ter kennis werden gebracht van het Commissariaat-generaal uiteindelijk door één van de bronnen ontkend. Bovendien komt de naam van de Burundese onderdaan nergens voor in de verschillende bronnen die het Commissariaat-generaal heeft geraadpleegd (in het bijzonder de rapporten die gepubliceerd worden door Burundese organisaties die een wekelijks of maandelijks overzicht geven van de mensenrechtenschendingen) en de Belgische diplomatieke bron verklaart dat ze hierover geen informatie heeft.

Wat de tweede Burundese onderdaan betreft, aan wie in februari 2023 de toegang tot het Belgisch grondgebied werd geweigerd, blijft de door de Move-coalitie verkregen informatie twijfelachtig daar zij voornamelijk gebaseerd is op de verklaringen van de persoon zelf. Bovendien heeft geen enkele onafhankelijke bron of uitgebreid onlineonderzoek de door het platform gerapporteerde informatie bevestigd.

Hoewel ze de regelmatige publicaties van verschillende Burundese mensenrechtenorganisaties blijft volgen, heeft CEDOCA vastgesteld dat de namen van de twee gerepatrieerde Burundese onderdanen er niet in voorkomen. Ook een zoekactie op Google eind april 2024 met de namen van deze twee personen leverde geen resultaten op.

Per slot van rekening wordt in voornoemde objectieve informatie geen enkel concreet en reëel geval gemeld van uitgeprocedeerde Burundese onderdanen die vanuit België werden gerepatrieerd en bij aankomst in Burundi problemen zouden hebben ondervonden met de Burundese autoriteiten. Het Commissariaat-generaal benadrukt dat het niet tot haar taken behoort om op een louter hypothetische basis te beslissen.

Daarentegen blijkt duidelijk uit voornoemde informatie dat Burundese onderdanen met een specifiek profiel, o.a. omwille van een bewezen band met de oppositie of het maatschappelijk middenveld, problemen kunnen ondervinden met de Burundese autoriteiten. In dit geval kan een verblijf in België als verzoeker om internationale bescherming een verzwarende factor zijn.

Het Commissariaat-generaal erkent bijgevolg dat, rekening houdend met de individuele/persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming, een internationale beschermingsstatus kan

worden toegekend. Indien een Burundese verzoeker omwille van een specifiek profiel nood heeft aan bescherming zal deze hem worden toegekend.

In het licht van wat voorafgaat en na grondige analyse van de beschikbare informatie, is het Commissariaat-generaal van mening dat het loutere feit van een verblijf in België als verzoeker om internationale bescherming niet van dien aard is dat het om het even welke Burundese onderdaan in de ogen van de Burundese autoriteiten verdacht maakt van sympathieën voor de oppositie en dat dit verblijf bijgevolg niet voor elke Burundese onderdaan een gegronde vrees voor vervolging rechtvaardigt in geval van terugkeer in Burundi..

Op basis van het voorgaande, moet dan ook geconcludeerd worden dat in uw hoofdfeit geen sprake is van een gegronde vrees voor vervolging, zoals bepaald in de Vluchtelingenconventie, of het bestaan van een reëel risico op het lijden van ernstige schade, volgens de definitie van subsidiaire bescherming.

De door u overlegde documenten werpen geen ander licht op de negatieve beoordeling van uw verzoek om internationale bescherming.

Uw identiteitskaart (document 1: groene map) en de geboorteaktes van uw kinderen (document 2: groene map), de identiteitskaart van uw neef [I.] (document 11: groene map) bevatten gegevens over uw identiteit, die van uw kinderen en uw neef, die hier niet betwist wordt. De (religieuze) huwelijksakte (document 3: groene map) bewijst dat u in Burundi religieus gehuwd bent. Een flyer met uw aangezicht op, enkele foto's van uw stemming en eedaflegging (document 4: groene map), vormen een begin van bewijs van uw deelname aan verkiezingen in Burundi, maar aan de daaraan verbonden problemen werd geen geloof gehecht. De documenten 5 en 6 werden hiervoor reeds besproken (zie supra). U legt medische stukken over, in België uitgereikt (documenten 6 en 10: groene map). Ze staven dat u in België wat problemen met uw gezondheid hebt, naast uw HIV-besmetting, maar er blijkt niet uit dat u niet uw volle medewerking kon verlenen aan de procedure in het kader van onderhavige aanvraag om internationale bescherming.

U legt een in België uitgereikt attest over (document 7: groene map) waaruit enkel blijkt dat u uw bijlage 26 verloor. Uw neef legde foto's van zijn aangezicht voor (document 13: groene map) waarmee hij wenste aan te tonen dat hij met een machete verwond werd (tijdens manifestaties in 2015), maar het moet worden opgemerkt dat uit dergelijke foto's van een gehavend aangezicht niet kan afgeleid worden hoe de littekens veroorzaakt werden. Uw neef legde ook (psycho-)medische stukken over (documenten 14 en 16: groene map), maar uit de stukken valt niet af te leiden op basis van welke informatie of consultaties werd besloten dat uw neef aan PTSS lijdt. Hij gaf bovendien zelf niet aan dat hij aan PTSS lijdt en daardoor zou gehinderd worden om coherente verklaringen af te leggen. Er werd bovendien ook aan uw neef gevraagd (CGVS, [I.], p.2) of hij in België behandeld werd. Hierop gaf hij aan dat hij hoofdpijn had door slechte herinneringen, dat hij daarom paracetamol nam, maar tegenwoordig geen medicatie meer gebruikt (CGVS, [I.], p.2). U reageerde ook schriftelijk op de kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud die u door het CGVS werden toegestuurd (document 8: groene map). Welnu, er werd vastgesteld dat u aantekeningen maakte op een machinevertaling van de Nederlandse notities van het onderhoud naar uw moedertaal, het Kirundi. Van verzoekers, zoals uzelf, wordt verwacht dat zij hun opmerkingen of verbeteringen doorgeven in een officiële Belgische taal of het Engels. De door u, via uw advocaat, geformuleerde en verzonden opmerkingen op uw persoonlijk onderhoud, stellen het CGVS niet in staat om uw opmerkingen inhoudelijk te beoordelen. De door u overlegde documenten zijn bijgevolg niet in staat om de eindbeoordeling van onderhavige aanvraag in positieve zin te wijzigen.

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus kan aan een verzoeker om internationale bescherming de subsidiaire beschermingsstatus worden toegekend wanneer de omvang van het willekeurige geweld als gevolg van het gewapende conflict in het land van herkomst van die aard is dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat een burger die naar het desbetreffende land of, in voorkomend geval, naar de desbetreffende regio terugkeert, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de wet van 15 december 1980.

Uit informatie in het bezit van het CGVS (zie COI Focus "Burundi: veiligheidssituatie" van 14 februari 2025 https://www.cgra.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_burundi_situation_securitaire_20250214_1.pdf of <https://www.cgra.be/fr>) blijkt dat de veiligheidssituatie in Burundi onstabiel blijft.

President Evariste Ndayishimiye, die in mei 2020 vroegtijdig aan de macht kwam na de plotselinge dood van zijn voorganger Pierre Nkurunziza, vormde een regering die uitsluitend bestond uit leden van de Conseil national pour la défense de la démocratie – Forces pour la défense de la démocratie (CNDD-FDD), onder wie verschillende "hardliners" van het regime.

Hoewel president Evariste Ndayishimiye, in tegenstelling tot zijn voorganger, sinds hij aan de macht is, tot op zekere hoogte toenadering heeft gezocht tot de internationale gemeenschap, maken verschillende bronnen melding van sterke spanningen binnen de CNDD-FDD tussen de president en de secretaris-generaal van de partij, Révérien Ndikuriyo. Laatstgenoemde, die veel radicalere standpunten inneemt ten opzichte van de internationale gemeenschap en de oppositie, lijkt de boodschap van verzoening die door president Ndayishimiye wordt uitgedragen, te willen dwarsbomen. Waarnemers maken melding van voortdurende systematische aanvallen op leden van de oppositie (of op wie als zodanig worden beschouwd) in het kader van een overheidsbeleid.

Meer dan vier jaar na de ambtsaanvaarding van president Ndayishimiye, en ondanks zijn verklaringen dat hij het rechtssysteem wil hervormen, corruptie wil bestrijden en de daders van misdrijven wil vervolgen, stellen verschillende waarnemers vast dat de mensenrechtensituatie niet aanzienlijk is verbeterd. In juli 2024 maakte de speciale rapporteur van de Verenigde Naties melding van een “inkrimping van de burgerlijke ruimte en onderdrukking van politieke tegenstanders, mediaprofessionals en mensenrechtenactivisten”.

Hoewel het overheidsgeweld minder flagrant is dan in 2015, wijzen verschillende bronnen erop dat alle structurele problemen die de VN-onderzoekscommissie had vastgesteld, nog steeds bestaan: willekeurige arrestaties van politieke tegenstanders of mensen die als zodanig worden beschouwd, foltering, gedwongen verdwijningen, buitengerechtelijke executies, seksueel geweld, beperkingen van de vrijheid van meningsuiting en schendingen van economische en sociale rechten.

De meeste schendingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de veiligheidstroepen, de Service national des renseignements (SNR) en de Imbonerakure, die over het algemeen straffeloos optreden.

Het Initiative pour les droits humains au Burundi (IDHB) meldt een toenemende militarisering en een geleidelijke formalisering van de rol van de Imbonerakure in veiligheidsoperaties.

De slachtoffers van het geweld zijn voornamelijk activisten van de oppositiepartij, het Congrès national pour la liberté (CNL), en personen die verdacht worden van samenwerking met gewapende groepen. Activisten van andere oppositiepartijen en personen zonder politieke banden die weigeren zich aan te sluiten bij de regeringspartij of die kritiek hebben op de manier waarop het land wordt bestuurd, worden ook geviséerd. De VN-onderzoekscommissie verklaarde in 2017 dat, hoewel de etnische afkomst van de slachtoffers een verzwarende factor kan zijn voor de daders van de schendingen, zij niet in de eerste plaats wegens hun etniciteit werden geviséerd.

De ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de media blijft beperkt. In 2023 en 2024 deden zich nieuwe gevallen van intimidatie, arrestaties en veroordelingen van mensenrechtenactivisten en journalisten voor. Veel activisten en journalisten blijven in ballingschap.

Het IDHB en de speciale rapporteur van de Verenigde Naties erkennen dat de schendingen door overheidsmedewerkers sinds 2022 zijn afgenomen. Deze bronnen maken melding van een “schijnbare rust”. Het aantal gewelddadige incidenten en slachtoffers, met name burgerslachtoffers, dat werd geregistreerd door het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) in 2023 en 2024, is aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren, hoewel ACLED in 2024 een lichte stijging van het aantal incidenten en burgerslachtoffers in vergelijking met 2023 noteert. De Ligue Itaka claimt daarentegen een veel hoger aantal slachtoffers dan ACLED. Het aantal slachtoffers dat Ligue Itaka registreerde, omvat ook slachtoffers van niet-politieke misdrijven.

Net als in voorgaande jaren zijn de meest voorkomende vormen van geweld, in volgorde van belangrijkheid, aanvallen op burgers, gewapende confrontaties gevolgd door granaatontploffingen.

Volgens gegevens van ACLED is Cibitoke de provincie die het meest getroffen werd door geweld in 2023 en 2024. Cibitoke had zowel het hoogste aantal geweldincidenten (21 %) als het hoogste aantal slachtoffers (44 %). Deze provincie aan de grens met de Democratische Republiek Congo (DRC) in het noordwesten van het land omvat een deel van het Kibirawoud, een bolwerk van gewapende groepen die voornamelijk bestaan uit Rwandese rebellen.

Merk op dat er in 2024 in het noordwesten van het land weinig gewapende conflicten tussen de Burundese strijdkrachten en Rwandeesprekende gewapende groepen werden geregistreerd. Bovendien waren deze gewapende conflicten bijzonder doelgericht en beperkt tot grensgebieden.

Eind 2023 en begin 2024 eisten de Burundese rebellen van de RED Tabara verschillende gerichte en strategische aanvallen (geleidingsantenne, brug, militaire positie...) op in gemeenten die grenzen aan de

DRC. Eind april en begin mei 2024 vonden verschillende granaataanvallen plaats in Bujumbura (bar, parking...).

Eind 2024 boden de buurlanden onderdak aan ongeveer 318.000 Burundese vluchtelingen en asielzoekers. Hoewel sinds 2017 254.000 vluchtelingen met UNHCR-bijstand naar Burundi zijn teruggekeerd, is deze terugkeerbeweging sinds 2022 minder intensief geworden. De terugkeer naar vaak berooide en kwetsbare gemeenschappen, moeilijke toegang tot bestaansmiddelen en basisdiensten en, in sommige gevallen, veiligheids- en toezichtproblemen beïnvloeden de re-integratie. Sommige gerepatrieerden gingen opnieuw in ballingschap, ondanks de slechte levensomstandigheden en de onveiligheid in de kampen.

Volgens verschillende bronnen blijft de economische situatie verslechteren en OCHA beweert dat de gevolgen van deze verslechtering rampzalig zijn voor de humanitaire situatie.

Uit de voormelde informatie blijkt duidelijk dat veel van de gewelddadige incidenten in Burundi doelgericht blijven, aangezien ze voornamelijk politiek van aard zijn. Bovendien zijn de meeste waarnemers het er nog altijd over eens dat de crisis vooral politiek van aard is. Deze incidenten eisen ook minder slachtoffers dan in de beginjaren van de crisis.

Bijgevolg dient te worden geconcludeerd dat de situatie in Burundi geen situatie is van willekeurig geweld in het kader van een binnenlands gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de wet van 15 december 1980.

Afsluitend weze nog opgemerkt dat ook voor uw neef, [I.N.] (O.V.[...]), een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus werd genomen, aangezien hij zich op dezelfde motieven als uzelf beroept in het kader van zijn verzoek om internationale bescherming.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet."

De beslissing genomen ten aanzien van N.I, tweede verzoeker, luidt:

"A. Feitenrelaas

U verklaart een Burundees staatsburger te zijn, behorend tot de Tutsi-etnie, geboren op [...] juni 1995 te Bujumbura. U woonde er in de wijk Buyenzi. U woonde er bij uw oom, [M.H.] (O.V. [...], CG: [...]), diens vrouw en kinderen. U bent alleenstaand.

Op 13 mei 2015 was u in Musaga, een wijk in Bujumbura waar veel Tutsi's deelnamen aan de manifestaties tegen een derde mandaat van president Jean-Pierre Nkurunziza. U raakte bij de protesten gewond en moest voor verzorging naar een post van Artsen Zonder Grenzen worden overgebracht. Een vriend van u liet het leven bij de manifestaties. Uw oom nam zelf niet deel de protesten, al had hij wel sympathie voor de betogers en hun bezwaren tegen een verlengde termijn van de president.

Op 16 mei 2015 kwam uw oom u ophalen en samen met zijn gezin vluchtten jullie naar Rwanda. Jullie vroegen er internationale bescherming. Op 25 juni 2015 werden jullie er als vluchteling geregistreerd.

In 2017 beslisten uw oom en uzelf om terug te keren naar Burundi. Het was op 1 januari 2017 dat jullie naar Burundi terugkeerden. Daags na uw terugkeer, werd uw oom door de inlichtingendiensten ondervraagd. Hij werd ervan verdacht politiek actief te zijn en te sympathiseren voor de oppositie. Uw oom kon zijn ondervragers er echter van overtuigen dat hij niet politiek actief was en werd daarom verder ongemoeid gelaten. Uzelf werd niet lastig gevallen door de autoriteiten. U vervolgde uw schoolse opleiding en woonde opnieuw in Buyenzi.

In 2022 keerde de situatie. Op 12 september 2022 waren er in uw wijk in Bujumbura verkiezingen voor lokale bemiddelaars ("médiateurs"). Het concept was een idee van de president; lokaal verkozen bemiddelaars konden bemiddelen bij plaatselijke en "kleine" conflicten, onder meer inzake betwistingen over grondbezit. Uw oom was niet verbonden aan een politieke beweging of partij, maar hij mobiliseerde wel mensen om voor hem te stemmen. Ook u droeg uw steentje bij aan de campagne van uw oom. De campagne bleek succesvol want uw oom werd verkozen.

Op 25 september 2022 mocht uw oom als verkozen "médiateur" de eed afleggen. Hij besloot om zijn verkiezing met wat familie en vrienden te vieren. Op 27 september 2022 kwam de lokale vertegenwoordiger van de regerende partij CNDD-FDD, samen met enkele Imbonerakure, uw oom vragen of hij niet wilde deelnemen aan nachtelijke rondes, waarbij controles uitgevoerd werden. Uw oom weigerde dit omdat hij vreesde dat hij tijdens een nachtelijke ronde zou geliquideerd worden. Ook u werd gevraagd om aan de nachtelijke rondes van de Imbonerakure deel te nemen, maar ook u weigerde. Jullie weigering om samen te werken was een doorn in het oog van de Imbonerakure. Zij waren ook misnoegd over de verkiezing van uw oom tot "médiateur".

Op 30 september 2022 culmineerden de problemen van uw oom en uzelf in een inval door Imbonerakure in jullie woonst. Uw oom was er op dat moment niet, maar uzelf wel. U bevond zich op de binnenplaats van de woonst, maar wist te ontkomen. Uw oom hield zich elders schuil en daags nadien, op 1 oktober 2022, ging u met uw oom naar Kigali, Rwanda. Jullie hielden er zich schuil tot 10 oktober 2022 en vluchtten toen naar Servië, waar op dat moment de visumplicht voor Burundezers nog niet opnieuw was ingevoerd. Via onder meer Kroatië reisden jullie door naar België.

Op 21 november 2022 dienden uw oom en uzelf een verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische asielinstanties.

In het kader van dit verzoek om internationale bescherming beroept u zich op een vrees voor vervolging door Imbonerakure en, omdat zij hand- en spandiensten leveren voor de Burundese autoriteiten, ook door deze laatste. De Imbonerakure en vertegenwoordigers van de CNDD-FDD waren misnoegd over de verkiezing van uw oom tot "médiateur" in september 2022. U haalde ook uw deelname aan de protesten in 2015, tegen een derde mandaat van president Nkurunziza, aan. U vermoedt een verband tussen de problemen in 2022 en de manifestaties in 2015.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legde u de volgende documenten over: uw Burundese identiteitskaart (document 1: groene map, kopie), het ook door uw oom overlegde document inzake uw (jullie) registratie als vluchteling in Rwanda (document 2: groene map), foto's van uw aangezicht (document 3: groene map), een attest van een Belgische arts, waarin deze attesteert dat u aan PTSD zou lijden en een litteken in het aangezicht heeft (document 4: groene map), een outprint van een paar Burundese vertegenwoordigers van de autoriteiten (document 5: groene map) en een ander psycho-medisch attest op uw naam van CARDA, waarin geattesteerd werd dat u psychologische bijstand kreeg (document 6: groene map). **Deze documenten werden toegevoegd aan het administratief dossier van uw oom en ze werden in de beslissing van uw oom besproken.**

Conform artikel 57/5quater van de Vreemdelingenwet ontvingen uw advocaat en uzelf een kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u twee documenten overlegt (documenten 4 en 6: groene map), waarmee u wenst aan te geven dat in uw hoofde sprake is van een psychologische problematiek; u zou aan post-traumatische stress lijden. Welnu, aan het begin van uw persoonlijk onderhoud op het CGVS (CGVS, notities persoonlijk onderhoud, dd.06.03.2025, p.2) werd u gevraagd of u momenteel in behandeling bent in België. U verklaarde (CGVS, p.2) dat dit niet het geval was, dat u hoofdpijn had door slechte herinneringen, maar dat u daarvoor paracetamol gebruikte, dat dit hielp en dat u nu geen medicatie meer gebruikt. U haalde in het persoonlijk onderhoud op het CGVS voorts geen elementen aan die erop wijzen dat u daadwerkelijk het slachtoffer bent van een (ernstige) psychologische problematiek. Voor zover al zou kunnen aangenomen worden dat u psychologisch kwetsbaar bent, quod non, blijkt uit de overlegde documenten geenszins dat u niet in staat zou zijn om een coherent asielrelaas naar voor te brengen. Niets belet u klaarblijkelijk om uw volledige medewerking aan de procedure voor internationale bescherming te verlenen.

Bijgevolg kan er, in het kader van onderhavige procedure, redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Welnu, uit uw verklaringen (CGVS-vragenlijst, dd.10.07.2023, DVZ, vraag 3.1 – 3.5, antwoord op "Verzoek om inlichtingen", dd.21.11.2023 en CGVS, notities persoonlijk onderhoud, dd.06.03.2025) blijkt dat u zich, voor onderhavig verzoek om internationale bescherming, beroept op gelijkaardige motieven als uw oom, **[M.H.] (O.V.[...])**. Aangezien zijn verzoek om internationale bescherming werd afgesloten met een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus, kan ook in uw hoofde niet besloten worden tot het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging, volgens de criteria van

de Conventie van Genève, noch tot het bestaan van een reëel risico op het lijden van ernstige schade, volgens de definitie van subsidiaire bescherming. Voor een uitgebreide weergave van de elementen waarop de beslissing van uw oom is gebaseerd, alsook voor de bespreking van de door u overlegde documenten, kan dienstig worden verwezen naar zijn beslissing, die luidt als volgt:

“...” (idem bestreden beslissing eerst verzoeker).

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

2. Over de rechtspleging

2.1. De Raad stelt vast dat verzoekers twee afzonderlijke beroepen hebben ingesteld met respectievelijke rolnummers 346 259 en 346 358, en dat het verzoekschrift in de zaak met rolnummer 346 358 dezelfde middelen en argumenten ontwikkelt als in het verzoekschrift in de zaak met rolnummer 346 259. Het al dan niet samenvoegen van zaken behoort tot de soevereine beoordelingsbevoegdheid van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) (RvS 26 mei 2009, nr. nr. 193.526). Gelet op het feit dat de verzoekers dezelfde vluchtmotieven aanhalen, dat de beslissing genomen ten aanzien van tweede verzoeker de motieven van de beslissing genomen ten aanzien van eerste verzoeker overneemt en dat de verzoekschriften dezelfde argumenten ontwikkelen, oordeelt de Raad dat het aangewezen is in het belang van een goede rechtsbedeling om de twee vorderingen wegens verknochtheid samen te behandelen en te beslechten. Het komt dan ook gepast voor om de twee vorderingen samen te voegen.

2.2. De commissaris-generaal is niet verschenen en heeft zich ook niet laten vertegenwoordigen ter terechtzitting.

Oud artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt: *“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”*

Oud artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de commissaris-generaal ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en de verzoeker te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

Krachtens artikel 5.12 van de wet van 17 juni 2026 betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen treedt deze wet in werking op 12 juni 2026 en krachtens artikel 5.10 zijn de bepalingen van deze wet van toepassing op alle beroepen die op het moment van de inwerkingtreding van deze wet nog hangende zijn voor de Raad, voor de procedurele stappen die nog niet zijn afgehandeld. De Raad heeft de debatten in deze zaak gesloten tijdens de terechtzitting van 11 juni 2026 en dus voor de inwerkingtreding van deze wet. Artikel 5.10 § 3 van de wet betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bepaalt dat voor alle beroepen die op het moment van de inwerkingtreding van deze wet hangende zijn voor de Raad en waarvoor in toepassing van artikel 39/74 van de wet van 15 december 1980 reeds een terechtzitting werd vastgesteld, de procedure verloopt overeenkomstig de bepalingen die van toepassing waren voor de inwerkingtreding van deze wet.

3. Het verzoekschrift

3.1. In het verzoekschrift in de zaak met rolnummer 346 358 voert eerste verzoeker een manifeste appreciatiefout aan en de schending van artikel 1, A van het verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1953 (hierna: het Vluchtelingenverdrag), de artikelen 48/3, 48/4, 48/5, 48/6, 48/7 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met inbegrip van de zorgvuldigheidsplicht en de samenwerkingsplicht.

3.2. Verzoeker houdt eerst een theoretische uiteenzetting met betrekking tot de toepasselijke wetsbepalingen en het principe van de gedeelde bewijslast. Vervolgens gaat hij in op de onredelijke behandelingstermijn. Het gehele proces van het verzoek om internationale bescherming nam 2 jaar en 8 maanden in beslag. Deze termijn is onredelijk traag en nalatig. De commissaris-generaal heeft niet zorgvuldig gehandeld. Verzoeker vraagt de nietigheid van de bestreden beslissing op deze grond. Hierna gaat verzoeker in op de toekenning van de vluchtelingenstatus. Hij gaf aan niet langer over zijn paspoort te beschikken. De

commissaris-generaal voert niets aan waaruit zou blijken dat dit niet zo is en verzoeker houdt niets achter aangezien hij zelf aangaf Burundi legaal verlaten te hebben. De commissaris-generaal stelt te vermoeden dat verzoeker lid zou zijn geweest van de CNDD-FDD, maar uitte deze hypothese niet tijdens het persoonlijk onderhoud waardoor verzoeker hierop niet kon reageren. De commissaris-generaal stelde verzoeker ook geen vragen over de CNL om zijn politieke aanhang na te gaan indien zij effectief twijfels had. De verzoeker legde namelijk ook een flyer neer ter staving van zijn deelname aan de verkiezingen als “*médiateur*”. Verzoeker koestert daarnaast ook een vrees door de deelname van zijn neef I., voor wie hij zorgt, aan de betogingen van 2015. Hiervoor hebben zij destijds eveneens het land moeten ontvluchten. Verzoeker nam zelf niet deel aan deze protesten, maar wordt hiervan wel beschuldigd door de Imbonerakure.

Wat betreft de inconsistenties dient opgemerkt te worden dat het brein herinneringen vervormt.

De familie van verzoeker diende na zijn vertrek opnieuw te verhuizen nadat de broer van I. vermist geraakte.

Verzoeker vraagt om rekening te houden met het voordeel van de twijfel.

Daarnaast trekt de commissaris-generaal niet in twijfel dat verzoeker tot de Tutsi-etniciteit behoort. Verzoeker stelt dat de vrees voor vervolging als Tutsi in Burundi actueel is en verwijst in het kader hiervan naar landeninformatie.

Verzoeker wijst daarnaast op het feit dat de bevolking en de pers in Burundi in de kiem gesmoord worden wanneer er sprake is van kritiek op de overheid.

Het is dus logisch dat men moeilijk bronnen treft die getuigen van het risico tot vervolging. Er bestaan dus geen betrouwbare bronnen op grond van dewelke men een eenduidige analyse kan maken.

Er moet worden benadrukt dat het loutere feit dat iemand van België terugkeert naar Burundi, volstaat om twijfels te doen rijzen omtrent een profiel als politiek opposant en bijgevolg een reden tot vervolging.

Verzoeker verwijst in het kader hiervan naar voorgaande rechtspraak van de Raad en naar landeninformatie. De Tutsi-etniciteit van verzoeker doet het risico op vervolging toenemen, nu enkel zijn etniciteit een verdenking opwekt politieke opposant te zijn.

Verzoeker loopt bijgevolg het risico op vervolging bij een terugkeer als opposant, als familielid van een betrokkene bij de manifestaties van 2015, als Tutsi, als iemand die in België heeft verbleven en hier ook om internationale bescherming heeft verzocht.

Er is daarnaast een nieuwe ontwikkeling aangezien de broer van I. vermist is en de familie opnieuw is moeten verhuizen voor deze vervolgingen. Het risico op vervolging blijft dus actueel. Minstens moet worden aangenomen dat er in hoofdte van verzoeker een risico tot ernstige schade bestaat in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Verzoeker gaat verder nog in op de neergelegde medische stukken. De commissaris-generaal hield geen rekening met de medische toestand van verzoeker die behandeld wordt voor HIV in samenhang met het risico op vervolging bij terugkeer. De Raad haalde reeds meermaals aan dat de commissaris-generaal een onderzoek moet doen naar het risico tot vervolging rekening houdende met de objectieve situatie in het land van herkomst ook al werd de vrees niet duidelijk geuit tijdens het persoonlijk onderhoud. Dit geldt uiteraard evenzeer aangaande het risico tot ernstige schade en de analyse van de elementen om in aanmerking te komen voor de subsidiaire bescherming onder artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet. Zo dient er onderzoek te worden gepleegd naar hoe de verzoeker behandeld werd / zal worden in het land van herkomst, of hij reeds het slachtoffer was van daden van vervolging, discriminatie, onmenselijke en vernederende behandelingen in strijd met artikel 3 van het EVRM of het voorwerp uitmaakte van ernstige schade of nog als hij hiervan het slachtoffer kan worden ingeval van terugkeer.

Mensen die lijden aan HIV worden in Burundi gediscrimineerd en gestigmatiseerd. Er dient dan ook een risico tot vervolging ex artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, minstens, tot ernstige schade ex artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet te worden aangenomen.

3.3. Verzoeker vraagt in hoofdde om hem de vluchtelingenstatus toe te kennen. In ondergeschikte orde vraagt hij hem de subsidiaire beschermingsstatus te verlenen en in uiterst ondergeschikte orde de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te sturen naar het CGVS voor verder onderzoek.

In het verzoekschrift in de zaak met rolnummer 346 259 worden dezelfde middelen aangevoerd en dezelfde argumenten uiteengezet, behalve met betrekking tot de medische stukken die door tweede verzoeker werden neergelegd. Tweede verzoeker betoogt in dit verband dat hij een medisch verslag indiende ter vaststelling van de littekens opgelopen ten gevolge van de mishandelingen in het kader van de manifestaties in 2015 en dat artikel 48/7 van de Vreemdelingenwet van toepassing is. Hij stelt verder dat geen rekening werd gehouden met zijn kwetsbaarheid in het onderzoek naar de bijzondere procedurele noden. Ondanks zijn psychologische toestand en het psychologisch verslag met betrekking tot PTSD koos de commissaris-generaal ervoor geen toepassing te maken van artikel 48/9 § 2 van de Vreemdelingenwet. Hij wijst erop dat onder artikel 20, lid 3 van de Kwalificatierichtlijn specifieke groepen worden gedefinieerd die kwetsbaarder zijn dan andere groepen, waaronder personen die lijden aan een geestesziekte. Artikel 10, lid 3 d) van de herschikte Procedurerichtlijn voorziet in de mogelijkheid voor de dossierbehandelaar om advies in te winnen van deskundigen over speciale kwesties zoals o.a. medische kwesties. Dit impliceert volgens tweede verzoeker onder meer dat dossierbehandelaars medische experts moeten kunnen consulteren wanneer een slachtoffer van foltering een uitgebreid medisch rapport voorlegt of dat zij advies kunnen inwinnen over een bepaald ziektebeeld zoals post-traumatische stress. Hiervan werd geen gebruik gemaakt.

Artikel 18, lid 1, § 2 van de herschikte Asielprocedurerichtlijn die omgezet is in artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet voorziet dat de asielinstanties, met toestemming van de asielzoeker een medisch onderzoek betreffende aanwijzingen van vroegere vervolging of ernstige schade kunnen regelen indien zij dit relevant achten voor de beoordeling van de asielaanvraag. Tweede verzoeker stelt dat het probleem is dat er geen psy-evaluatiecel meer is binnen het CGVS en dat artikel 48/9 § 2 en 4 van de Vreemdelingenwet dode letter zijn en in de praktijk niet gebruikt worden door de commissaris-generaal. De commissaris-generaal handelde niet zorgvuldig door zich niet te bekommeren om de staat van tweede verzoeker en om de evaluatie van zijn vaardigheden.

Aan beide verzoekschriften worden de respectievelijke bestreden beslissing en de aanstelling door het BJB toegevoegd.

4. Aanvullende nota's

4.1. De commissaris-generaal legt in beide zaken een aanvullende nota neer waarin, op basis van oud artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet naar volgende rapporten wordt verwezen en waarin deze ook worden toegelicht: COI Focus "*Burundi: Situation Sécuritaire*", gedüpdatet op 17 december 2025 (internetlink) en COI Focus "*Burundi: Le traitement réservé par les autorités nationales a leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025 (internetlink).

4.2. Verzoekers leggen een eerste aanvullende nota van 9 juni 2026 neer waarin, in toepassing van oud artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet een psychologisch attest van 24 april 2026 wordt bijgebracht.

Verzoekers leggen ter terechtzitting een tweede aanvullende nota neer waarbij, in toepassing van oud artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen worden bijgebracht:

1. "*We kennen hun adres: Burundese ambassadeur intimideert diaspora in België*", Knack, juni 2026;
2. Focode Magazine, 2 februari 2026;
3. Focode Magazine, 25 mei 2026, "*Répressions transfrontalière? Les propos de Thérance Ntahiraja inquiètent les réfugiés burundais*";
4. Communiqué de presse 26 mai 2026 (DBB asbl).

5. Bevoegdheid van de Raad

Artikel 2.60 van de wet van 17 juni 2026 betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bepaalt dat de Raad, indien beroep werd ingesteld tegen een beslissing van de commissaris-generaal bij de beoordeling van de behoefte aan internationale bescherming het beroep kan verwerpen of de bestreden beslissing bevestigen, hervormen of vernietigen. Daarbij dient de Raad eerst te onderzoeken of hij de bestreden beslissing kan hervormen of bevestigen, alvorens over te gaan tot een vernietiging, hetzij omdat aan de bestreden beslissing een substantiële onregelmatigheid kleefte die door de Raad niet kan, worden hersteld, hetzij omdat essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen, in welk geval de rechter kan verduidelijken welke elementen er bijkomend onderzocht moeten worden door de verwerende partij. In geval van een beslissing tot niet-ontvankelijkheid in de zin van artikel 57/6 § 3 van de wet van 15 december 1980 of van artikel 38 van de Verordening (EU) 2024/1348 (Asielprocedureverordening kan de rechter rechtstreeks overgaan tot een vernietiging omdat er ernstige aanwijzingen bestaan dat de verzoeker in aanmerking zou komen voor de toekenning van internationale bescherming, zonder voorafgaandelijk onderzocht te hebben of hij de beslissing kan hervormen of vernietigen. Overeenkomstig artikel 2.59 van de Wet van 17 juni 2026 betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dient de rechter over te gaan tot een volledig onderzoek van zowel de feitelijke als de juridische gronden van de zaak indien het een beslissing van de commissaris-generaal betreft, desgevallend met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming.. Dergelijk *ex nunc* onderzoek is onder meer vereist indien het een beslissing van de commissaris-generaal betreft in uitvoering van artikel 67, lid 3, van de Asielprocedureverordening en artikel 46, lid 3, van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking).

Het geschil wordt in zijn geheel aanhangig gemaakt bij de Raad, die een volledig onderzoek doet van zowel de feitelijke als juridische gronden van de zaak.

Het betreft de feiten en juridische gronden die door de partijen aan de Raad worden voorgelegd en de zaken die een rechter ingevolge de rechtspraak of hogere rechtsnormen ambtshalve mag opwerpen zoals bijvoorbeeld de vraag of de verzoeker nog een actueel belang heeft bij het beroep of een schending van het non-refoulement beginsel (Parlementaire voorbereidingen, Doc 56, 1399/001, p. 141, 146). De Raad is het enige rechtcollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil. Door de devolutive kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

6. Beoordeling

6.1. Oud artikel 48/3, § 1 van de Vreemdelingenwet, afgeschaft door de wet van 16 juni 2026 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie-en asielpact van de Europese Unie luidde: *“De vluchtelingenstatus wordt toegekend aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 1 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen dat op 28 juli 1951 te Genève tot stand is gekomen, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967.”*

Luidens artikel 1, A (2) van dit verdrag is een vluchteling elke persoon *“die (...) uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen, niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren.”*

Artikel 2, lid 1, d) van de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) luidde:

“In deze richtlijn gelden de volgende definities:

(...)

(d) „vluchteling”: een onderdaan van een derde land die zich wegens een gegronde vrees voor vervolging om redenen van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep, buiten het land bevindt waarvan hij de nationaliteit bezit en de bescherming van dat land niet kan of, wegens deze vrees, niet wil inroepen, dan wel een staatloze die zich om dezelfde reden buiten het land bevindt waar hij vroeger gewoonlijk verbleef en daarheen niet kan, dan wel wegens genoemde vrees niet wil terugkeren, en op wie artikel 12 niet van toepassing is”.

Artikel 3, lid 1, 1) en 5) van de Verordening 2024/1347 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, en voor de inhoud van de verleende bescherming, tot wijziging van de Richtlijn 2003/109/EG van de Raad en tot intrekking van de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad luidt:

“Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder

1) “vluchtelingenstatus”: de erkenning door een lidstaat van een onderdaan van een derde land of een staatloze als vluchteling;

(...)

5) “vluchteling”: een onderdaan van een derde land die zich wegens een gegronde vrees voor vervolging om redenen van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep, buiten het land bevindt waarvan hij of zij de nationaliteit bezit en de bescherming van dat land niet kan of, wegens deze vrees, niet wil inroepen, dan wel een staatloze die zich om dezelfde reden buiten het land bevindt waar hij of zij vroeger gewoonlijk verbleef en daarheen niet kan, dan wel wegens genoemde vrees niet wil terugkeren, en op wie artikel 12 niet van toepassing is;”.

Het Hof van Justitie heeft in zijn arrest C-440/25, *[Elbilum]*, van 4 juni 2026 (punt 30) erop gewezen dat *“Hoe dan ook moet worden opgemerkt dat artikel 2, onder d), van richtlijn 2011/95, en artikel 3, punt 5, van verordening 2024/1347, waarin het begrip „vluchteling” is gedefinieerd, identiek zijn geformuleerd. Bijgevolg is de uitlegging van de uitdrukking „gegronde vrees voor vervolging” in artikel 2, onder d), van deze richtlijn relevant voor de eventuele uitlegging van dezelfde uitdrukking die in artikel 3, punt 5, van die verordening wordt gebruikt”.*

Hieruit volgt dat de vluchtelingendefinitie zoals van toepassing op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd genomen en het beroep werd ingesteld niet gewijzigd is na de inwerkingtreding van de Verordening 2024/1347.

Oud artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet luidt:

“§1. De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9ter, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt.

§ 2. Ernstige schade bestaat uit :

a) doodstraf of executie; of,

b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of,

c) ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict.”

Deze bepaling vormde de omzetting in Belgisch recht van artikel 2, f) en 15 van de Richtlijn 2011/95/EU.

Artikel 3, eerste alinea, 2) en 6) van de Verordening (EU) 2024/1347 luidt:

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

(...)

2) “*subsidairebeschermingsstatus*”: de erkenning door een lidstaat van een onderdaan van een derde land of een staatloze als een persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt;

(...)

6) “*persoon die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komt*”: een onderdaan van een derde land of een staatloze die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt, doch ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij of zij naar zijn of haar land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij of zij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade als omschreven in artikel 15, en op wie artikel 17, leden 1 en 2, niet van toepassing is, en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen; Artikel 3 van de Verordening (EU) 2024/1347 bevat dezelfde voorwaarden als het oude artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet om aan een persoon subsidiaire bescherming toe te kennen.

6.2. Eerste verzoeker, die verklaart de Burundese nationaliteit te bezitten, legt bij de indiening van zijn verzoek om internationale bescherming onder meer zijn identiteitskaart voor (AD, documenten, stuk 1). Verzoekers identiteit en nationaliteit worden niet betwist. Ook tweede verzoeker verklaart de Burundese nationaliteit te bezitten en legt bij de indiening van zijn verzoek zijn Burundese identiteitskaart voor (AD, documenten, stuk 1). De identiteit en Burundese nationaliteit van tweede verzoeker worden niet betwist.

6.3. De verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op verzoekers vrees voor vervolging door de Imbonerakure in Burundi en de Burundese autoriteiten omdat eerste verzoeker na zijn verkiezing als “*médiateur*” weigerde in te gaan op de vraag van de Imbonerakure om mee te gaan op een nachtelijke ronde. Eerste verzoeker beroept zich ook op zijn medische problemen om te betogen dat hij een gegronde vrees voor vervolging. Tweede verzoeker beroept zich ook op zijn deelname aan de protesten in 2015 tegen een derde mandaat van president Nkurunziza en vermoedt dat de problemen die beide verzoekers hadden in 2022 verband houden met zijn deelname aan de protesten in 2015.

6.3.1. Verzoekers verklaren dat zij in mei 2015 naar aanleiding van de manifestaties tegen de derde ambtstermijn van de toenmalige president naar Rwanda vluchtten waar zij geregistreerd werden als vluchtelingen door UNHCR. Beide verzoekers leggen een bewijs voor van registratie als vluchteling bij UNHCR in Rwanda (AD, documenten, stukken 9 (eerste verzoeker), en 2 (tweede verzoeker)).

Het is niet betwist dat verzoekers tussen mei 2015 en 1 januari 2017 als UNHCR geregistreerd vluchteling in Rwanda verbleven. Uit verzoekers verklaringen bij het CGVS blijkt dat enkel tweede verzoeker deelnam aan de manifestaties in 2015 en dat eerste verzoeker de mensen uit zijn buurt aanspoorde om geen autobanden te verbranden omdat hij vreesde dat men zou denken dat hij zelf bij deze protesten betrokken was maar ook dat zijn Tutsi-etnie al kon volstaan om te denken dat hij deelnam aan de protesten. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt inderdaad dat in 2015 in Burundi grootschalige protesten uitbraken tegen een mogelijke derde ambtstermijn van de toenmalige president en dat veel Burundezers naar de buurlanden vluchtten. *In casu* zijn beide verzoekers na anderhalf jaar in Rwanda verbleven te hebben, teruggekeerd naar Burundi. Eerste verzoeker verklaart dat hij terugkeerde omdat de situatie in Rwanda niet zo aangenaam was en hij gehoord had dat het rustiger was in Burundi en er niet zoveel incidenten waren (NPO, p. 5). Hij werd de dag na zijn terugkeer in Burundi gearresteerd door de inlichtingendienst maar nadat zij onderzocht hadden of hij politiek actief was, wat niet zo bleek te zijn, werd hij vrijgelaten. Tweede verzoeker verklaart dat hij in januari 2017 terugkeerde naar hetzelfde huis in B., dat hij naar school ging, leerde auto's polijsten en met vrienden optrok (NPO tweede verzoeker, p. 7). Verzoeker, die volgens zijn verklaringen wel deelnam aan de manifestaties in 2015 en er volgens zijn verklaringen ook gewond en mishandeld werd, maakt geen melding van enig probleem met de autoriteiten of de Imbonerakure tot de voorgehouden inval in het huis in B. die de aanleiding zou geweest zijn voor hun (tweede) vertrek uit Burundi in 2022 en die in de bestreden beslissingen ongeloofwaardig wordt geacht.

Er wordt in de bestreden beslissingen weliswaar geen geloof gehecht aan de door verzoeker aangehaalde problemen die hij na zijn verkiezing als *médiateur* zou gekend hebben en wordt het vermoeden geuit dat eerste verzoeker eerder een sympathisant van het establishment dan een politieke tegenstander zijn, maar de verklaringen van eerste verzoeker met betrekking tot zijn opsluiting gedurende één dag na zijn terugkeer vanuit Rwanda worden als dusdanig niet betwist in de bestreden beslissingen.

6.4. Verzoekers baseren hun vrees voor vervolging ook op het feit dat hij een verzoek om internationale bescherming indiende in België. Zij argumenteren dat het loutere feit om vanuit België, waar veel Burundese opposanten een onderkomen hebben gevonden, terug te keren volstaat om twijfel te doen rijzen over de vraag of de betrokkene politiek opposant is en dus om verzoekers te vervolgen bij terugkeer.

Wat vooreerst de huidige situatie op het gebied van veiligheid en mensenrechten betreft, merkt de Raad op dat deze nog steeds precair is. Uit de geraadpleegde algemene informatie blijkt namelijk dat er nog steeds schendingen van de mensenrechten plaatsvinden, zoals willekeurige arrestaties, gedwongen verdwijningen, buitengerechterlijke executies en foltering. De belangrijkste daders zijn de politie, de inlichtingen- en veiligheidsdienst Service National de Renseignement (hierna: de SNR) en de Imbonerakure (de jeugdafdeling van de regerende partij, de CNDD-FDD, georganiseerd als gewapende militie), die over het algemeen straffeloos kunnen handelen.

Hoewel de slachtoffers van deze daden voornamelijk personen zijn die banden hebben, of ervan verdacht worden banden te hebben, met de oppositie, alsook personen die verdacht worden van samenwerking met gewapende groeperingen, merkt de Raad op dat verschillende organisaties of verenigingen melding maken van ernstige misdaden tegen burgers zonder specifieke politieke connotatie. Mensenrechtenorganisaties geven aan dat het moeilijk is om het aantal schendingen en slachtoffers te bepalen door moeilijkheden voor internationale organisaties om toegang te krijgen tot het land, de vrees van slachtoffers en getuigen voor represailles, de wijdverbreide angst onder de bevolking en het toezicht op leden van het maatschappelijke middenveld en de pers (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van 17 december 2025, p. 11-14, 21, 24-25). Wat de etnische factor betreft, blijkt uit verschillende rapporten van de onderzoekscommissie van de Verenigde Naties dat, hoewel in sommige gevallen de etnische afkomst van de slachtoffers een verzwarende factor kan zijn geweest, deze slachtoffers voornamelijk het doelwit waren vanwege hun (vermeende) oppositie tegen de Burundese regering (zie Cedoca, COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, p. 26. Deze vorige versie van dit rapport wordt met weblink vermeld in de bij aanvullende nota van het CGVS gevoegde update van 17 december 2025). Niettemin is het belangrijk om ook rekening te houden met het rapport van EurAc, een netwerk van tientallen ngo's die actief zijn in Centraal-Afrika, van mei 2025 over de situatie vóór de verkiezingen van dat jaar waarin wordt aangegeven dat Burundese Tutsi's die recentelijk in Rwanda hebben verbleven een bijzondere risicogroep vormen, met name in de regio's Bubanza, Cibitoke, Kayanza, Ngozi, Kirundo, Muyinga en Bujumbura, vanwege een heropleving van de spanningen met Rwanda. In februari 2025 meldt het collectief SOS Médias Burundi in de oostelijke provincies Cankuzo, Muyinga en Ruyigi een "*intensification des discours à caractère ethnique, la multiplication des patrouilles nocturnes et des arrestations arbitraires*" in verband met het conflict in het oosten van de DRC (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van 17 december 2025, p. 26-27). Bovendien blijft de speelruimte van het maatschappelijk middenveld en de media in Burundi beperkt en worden zij nauwlettend in de gaten gehouden. De afgelopen jaren zijn er nog steeds gevallen van intimidatie, arrestaties en veroordelingen van mensenrechtenverdedigers en journalisten gemeld (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van 17 december 2025, p. 25-26; COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, pp. 22, 27-28). Ten slotte blijkt uit algemene informatie ook dat de economische situatie in Burundi steeds verder verslechtert (hoge inflatie en vrijwel geen economische groei), met rampzalige gevolgen voor de humanitaire situatie op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en voedselzekerheid. Volgens de speciale rapporteur van de Verenigde Naties blijft corruptie endemisch en treft zij de hoogste regeringsniveaus, de administratie, de openbare aanbestedingen en het rechtssysteem (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van 17 december 2025, p. 12-13, 32-34; COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, p. 22, 27-28). De hierboven beschreven context noopt tot grote voorzichtigheid bij de behandeling van verzoeken om internationale bescherming van Burundese onderdanen.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat de houding van de Burundese autoriteiten ten opzichte van de Burundese gemeenschap in België en Burundezinnen die uit België terugkeren, niet los kan worden gezien van de bredere politieke context en de evolutie van de betrekkingen tussen België en Burundi, die sinds 2020 aanzienlijk verbeterd zijn en zelfs hebben geleid tot een nieuw bilateraal samenwerkingsakkoord tussen Burundi en België eind 2023, ter waarde van 75 miljoen euro. De recente verkiezingen in juni 2025 hebben geen nieuwe spanningen veroorzaakt. De Burundese regering heeft op 5 september 2025 de directeur van Enabel "*persona non grata*" verklaard. Dit blijft echter een geïsoleerd incident dat, in de huidige stand van zaken, op zich geen ander licht werpt op de aanmerkelijke verbetering van de bilaterale betrekkingen en de heropening van de politieke dialoog tussen België en Burundi sinds 2020 (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 12-13). Uit de beschikbare informatie blijkt niet dat de laatste verkiezingen van juni 2025 hebben geleid tot nieuwe significante spanningen in de bilaterale betrekkingen tussen beide landen of tot druk op België om Burundese opposanten in de diaspora aan te pakken (*supra*).

C. De Raad stelt vervolgens vast dat er niet voldoende objectieve en gedetailleerde informatie voorligt waaruit blijkt dat het loutere verblijf in België aanleiding geeft tot problemen bij terugkeer (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 21-22; COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs*

ressortissants de retour dans le pays", 21 juni 2024, p. 25-26. Deze versie van 21 juni 2024 van dit rapport wordt met weblink vermeld in de bij aanvullende nota van het CGVS gevoegde update van 17 december 2025). De meeste bronnen maken daarentegen melding van mogelijk ernstige problemen wanneer de persoon een specifiek profiel heeft, bijvoorbeeld omdat hij verdacht wordt van banden met de oppositie of lid is van het maatschappelijk middenveld (COI Focus *"Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays"*, 21 juni 2024, p. 26-33).

Wat in de huidige context de kennis van de Burundese autoriteiten betreft over de omstandigheden van het verblijf en het gedrag van Burundezers die in België verblijven, met inbegrip van de eventuele indiening van een verzoek om internationale bescherming, blijkt uit de beschikbare informatie dat de Burundese diaspora in België en de Burundese bevolking in het land zelf onderworpen zijn aan een zekere mate van toezicht (COI Focus *"Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays"* van 17 december 2025, p. 14-15). Volgens de Belgische veiligheidsdiensten waarmee Cedoca contact heeft opgenomen, beschikt de ambassade van Burundi in België over een *"antenne"* van de SNR die belast is met het identificeren van buitenlandse dreigingen. De SNR houdt toezicht op de onlineactiviteiten van leden van de diaspora en ondersteunt operaties om politieke tegenstanders in het buitenland in diskrediet te brengen. Bovendien is het volgens de gecontacteerde Belgische veiligheidsdiensten vrijwel zeker dat de SNR in Burundi zelf betrokken is bij het toezicht op vluchtelingen/terugkeerders. Hiervoor kan het rekenen op een uitgebreid netwerk voor het verzamelen van informatie onder overheidsaanhangers binnen de diaspora en de bevolking, en het is zeer waarschijnlijk dat de SNR informatie over teruggekeerde Burundezers kan verkrijgen dankzij het systeem van *"cahiers de ménage"*, een bijzonder indringend surveillancesysteem dat Burundese huishoudens verplicht een register bij te houden van bewoners en bezoekers, dat vooral wordt gebruikt in de *"quartiers contestataires"*, de wijken van Bujumbura waar vaak een meerderheid van de bevolking uit Tutsi's bestaat, waar in 2015 de meest gewelddadige demonstraties plaatsvonden en waar veel regionale en internationale vluchtelingen vandaag vandaan komen. De SNR beschikt ook over een zekere capaciteit om de telefooncommunicatie in Burundi te controleren, die kan worden gebruikt om 'high profile returnees' te surveilleren. Ten slotte leggen de Belgische veiligheidsdiensten nog de nadruk op de verschillende initiatieven voor de digitalisering van het beheer en de controle van de internationale mobiliteit, die de surveillancemogelijkheden van de Burundese inlichtingendiensten zouden kunnen versterken (COI Focus *"Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays"*, 21 juni 2024, p. 21-22).

Wat meer specifiek de indiening van een verzoek om internationale bescherming betreft, beweren sommige bronnen dat de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte kunnen worden gebracht via de ambassade of de diaspora. Het is echter onduidelijk hoe deze informatie concreet kan worden verkregen, gelet op de verplichting die op de Belgische asielinstanties rust om het beroepsgeheim en de vertrouwelijkheid van informatie waarover zij beschikken met betrekking tot individuele verzoeken om internationale bescherming, te respecteren. Gelet op de hierboven geschetste context van een zekere mate van toezicht, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de verzoeker om internationale bescherming zelf geen ruchtbaarheid geeft, bijvoorbeeld op sociale netwerken of in de media, aan het feit dat hij een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. Bovendien blijkt uit de contacten van Cedoca met de Algemene Directie van de DVZ en de Internationale Organisatie voor Migratie (hierna: IOM) dat geen van beide instanties in het kader van de door hen georganiseerde vrijwillige terugkeer aan de ambassades meedeelt of de betrokken personen al dan niet een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend. De lokale autoriteiten worden echter altijd op de hoogte gebracht van een (gedwongen) repatriëring, aangezien een laissez-passer wordt afgegeven op basis van de vluchtgegevens die de DVZ aan de ambassade van het betrokken land doorgeeft.

In geval van gedwongen repatriëring met een geldig paspoort wordt de ambassade niet automatisch op de hoogte gebracht, maar kan zij hiervan op de hoogte zijn op basis van de codes op de passagierslijst, indien zij deze lijst controleert (COI Focus *"Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays"* van 17 december 2025, p. 19). In het licht van het bovenstaande is de Raad dan ook van oordeel dat niet vaststaat dat de Burundese autoriteiten via hun surveillancesysteem in zowel België als Burundi per definitie kennis hebben van informatie over het verblijf van hun onderdanen in België, en met name van het indienen van verzoeken om internationale bescherming door die onderdanen.

Afhankelijk van het specifieke profiel of bepaalde specifieke omstandigheden van een verzoeker om internationale bescherming kan er echter een redelijke mate van waarschijnlijkheid bestaan dat de Burundese autoriteiten kennis nemen van dergelijke informatie. In dit verband identificeren de verschillende bronnen die Cedoca heeft geraadpleegd personen die actief zijn in de politieke oppositie, met name leden van bepaalde politieke partijen, bewegingen of organisaties die in Burundi zijn uitgesloten of geschorst, leden van een oppositiemedium, personen wier mening telt, zoals een leider of een lid van het maatschappelijk middenveld, of personen die door de Burundese justitie zijn veroordeeld wegens hun betrokkenheid bij de poging tot staatsgreep in 2015, als profielen die bij hun aankomst of tijdens hun verblijf in Burundi het voorwerp kunnen uitmaken van een vorm van vervolging (COI Focus *"Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays"* van 17 december 2025, p. 21-26). Ook het gedrag van de betrokkene, het feit of hij of zij in het buitenland activiteiten heeft ontplooid die als schadelijk

voor de Burundese regering worden beschouwd, en het feit dat deze regering daarvan op de hoogte is, zijn bepalend (*ibid.*, 15-16 en 21-26).

Wat betreft het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België als bron van vrees voor een persoon die *a priori* geen specifiek profiel heeft, zoals hierboven vermeld, merkt de Raad op dat de informatie waarover hij beschikt divers, weinig concreet en deels tegenstrijdig is. Zo zijn sommige bronnen van oordeel dat Burundezers die terugkeren na internationale bescherming in België te hebben aangevraagd, en ervan uitgaande dat de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte zijn, problemen zullen krijgen met hun autoriteiten omdat ze zouden kunnen worden beschouwd als politieke opposanten of als personen die het imago van het land hebben aangetast (*ibid.*, p. 21 en de voetnoten aldaar opgenomen). Deze problemen worden echter ofwel niet nader gespecificeerd, ofwel is er sprake van het feit dat men geregistreerd wordt en mogelijk door de SNR wordt vastgehouden en ondervraagd. Andere bronnen zijn van mening dat het enkele feit dat een Burundese onderdaan in België internationale bescherming heeft aangevraagd, hem niet blootstelt aan problemen (*ibid.*, p. 21). In de mate dat bepaalde bronnen die melding maken van een mogelijk probleem bij terugkeer in dit verband ook verwijzen naar een Burundese staatsburger die om privéredenen vrijwillig naar zijn land terugkeerde vanuit Zweden en bij aankomst op de luchthaven van Bujumbura in september 2025 werd aangehouden, merkt de Raad op dat de beschikbare informatie melding maakt van het feit dat de betrokkene zich tijdens een tussenlanding kritisch had uitgelaten over de Burundese autoriteiten. Sommige bronnen geven aan dat de betrokkene is opgesloten in een gevangenis van SNR en later is getransfereerd naar de gevangenis in Bujumbura.

Uit de cijfers in de algemene informatie blijkt vervolgens dat 41 Burundese staatsburgers tussen 2018 en juli 2025 bijstand hebben gevraagd aan de Belgische autoriteiten om hun vrijwillige terugkeer te organiseren en dat de IOM bevestigt dat de Burundezers die ervoor kozen om vrijwillig vanuit België naar hun land terug te keren en gedurende zes maanden na hun terugkeer werden opgevolgd, tot nu toe geen enkel probleem hebben ondervonden. Verder blijkt dat Cedoca zijn contacten heeft gevraagd of zij concrete voorbeelden kennen van personen die problemen hebben gehad met de autoriteiten na een verblijf en/of een verzoek om internationale bescherming in België, en dat alle bronnen ontkennend hebben geantwoord. Bovendien wordt in geen van de recente internationale rapporten en rapporten van Burundese ngo's die Cedoca heeft geraadpleegd over de mensenrechtensituatie in Burundi concreet melding gemaakt van repatriëringen van Burundese onderdanen, noch van eventuele problemen die Burundese onderdanen ondervinden bij hun terugkeer naar hun land per vliegtuig vanuit het buitenland (met inbegrip van België) louter omdat zij in het buitenland hebben verbleven en/of daar een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, of om enige andere reden (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 21-22). Ook in de geraadpleegde onafhankelijke Burundese en internationale media is hierover geen informatie gevonden (*ibid.*).

Ten slotte moet worden opgemerkt dat de Belgische diplomatieke bron die zowel in april 2024 als in 2025 werd gecontacteerd, bevestigt dat er momenteel zeer frequent heen-en-weer wordt gereisd tussen België en Burundi door Burundese onderdanen, met inbegrip van bepaalde personen die in België een beschermingsstatus genieten of die de Belgische nationaliteit hebben verworven. Deze bron vermeldt bovendien dat verschillende opposanten die na de gebeurtenissen van 2015 naar België waren gevlucht, naar Burundi zijn teruggekeerd en verklaren dat hun terugreis vlot is verlopen.

Gezien het bovenstaande moet worden opgemerkt dat geen van de informatiebronnen waarover de Raad beschikt, melding maakt van concrete en naar behoren gedocumenteerde gevallen van Burundese onderdanen die bij hun terugkeer problemen hebben ondervonden met hun autoriteiten, uitsluitend vanwege hun verblijf en/of hun verzoek om internationale bescherming in België. Gezien het ontbreken van concrete voorbeelden en het feit dat de mogelijke problemen waarmee verzoekers om internationale bescherming na het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België te maken kunnen krijgen door de bronnen vaak niet duidelijk worden omschreven, is de Raad van mening dat deze informatie eerder speculatief van aard is. Het enkele feit dat afgewezen verzoekers om internationale bescherming die naar Burundi terugkeren, aan een veiligheidsbeoordeling kunnen worden onderworpen, volstaat niet om te concluderen dat er een gegronde vrees voor vervolging bestaat.

Met betrekking tot de Tutsi-etnie, is het belangrijk te benadrukken dat, waar hoger vermeld wordt dat de crisis in Burundi een uitgesproken politiek karakter heeft, vertegenwoordigers van een intergouvernementele organisatie die Cedoca in Bujumbura heeft ontmoet, aangeven dat een Burundees die naar het land terugkeert en waarvan de autoriteiten weten dat hij een verzoek om internationale bescherming in België of elders heeft ingediend, zal worden ondervraagd over wat hij daar heeft gedaan, maar dat de behandeling zal variëren naargelang zijn etnische afkomst; een Hutu zal waarschijnlijk geen problemen ondervinden, maar in het geval van een Tutsi zullen de autoriteiten nagaan of hij banden heeft met de oppositie of het maatschappelijk middenveld. Zelfs in geval van een gedwongen repatriëring onder politiebegeleiding zullen de autoriteiten rekening houden met de etnische afkomst; een Hutu die geen actief lid is van de oppositie hoeft zich geen zorgen te maken, terwijl er altijd een groot wantrouwen zal bestaan ten opzichte van een Tutsi en alles wat het land 'bezoedelt' (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales*").

à leurs ressortissants de retour dans le pays”, 21 juni 2024, p. 29). Bijgevolg kan niet worden uitgesloten dat een Tutsi-etnie een risicoverzwarende factor is waarmee rekening moet worden gehouden.

Gelet op de voorgaande vaststellingen op grond van de informatie opgenomen in de COI Focussen van december 2025, kan niet *a priori* kan worden aangenomen dat elke Burundees die vanuit België naar Burundi terugkeert na hier een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend louter en alleen omwille van dit verblijf en het indienen van dit verzoek een gegronde vrees voor vervolging door de Burundese autoriteiten heeft.

Er niet kan worden uitgesloten dat in sommige omstandigheden, afhankelijk van het specifieke profiel van de verzoeker om internationale bescherming, een dergelijke vrees aannemelijk kan worden gemaakt, zoals ook wordt erkend in de aanvullende nota van de commissaris-generaal. Een individuele beoordeling is dus noodzakelijk en het is aan de verzoeker om zijn gegronde vrees voor vervolging als gevolg van zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België concreet aan te tonen.

De Raad merkt op dat uit de informatie in het rechtsplegingsdossier kan worden afgeleid dat er verschillende factoren zijn die van invloed kunnen zijn op de gegrondheid van de vrees, zoals: - het bestaan van een aanwijzing dat de Burundese autoriteiten op de hoogte zijn van het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, - de etniciteit van de verzoeker, - zijn eventuele eerdere problemen met de autoriteiten of de belangstelling die zij in het verleden voor hem hebben getoond, - zijn geografische herkomst, - zijn persoonlijke of familiale banden met leden van de oppositie, - zijn gedrag en zijn activiteiten in België en de eventuele zichtbaarheid hiervan.

Bij de individuele behandeling van verzoeken om internationale bescherming van Burundese onderdanen moeten de asielinstanties dus rekening houden met deze factoren, de intensiteit ervan en het cumulatieve effect ervan om te bepalen of deze factoren de persoonlijke vrees van de verzoeker om bij zijn terugkeer naar Burundi te worden vervolgd vanwege zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, kunnen versterken en desgevallend voldoende aannemelijk maken.

In casu brengen verzoekers door middel van hun ter terechtzitting neergelegde aanvullende nota's recente informatie aan, die dateert van na de informatie waarop de bovenstaande analyse is gebaseerd, die wijst op een verscherping van surveillance-activiteiten door de Burundese autoriteiten in België.

Het betreft onder meer artikels over recente uitspraken van de Burundese ambassadeur in België tijdens een interview op het YouTube kanaal Main Switch 257 waarover een bericht van de organisatie FOCODE, een bron waarnaar ook CEDOCA verwijst in de hogervermelde COI Focussen, onder meer stelt dat de ambassadeur een gevoelige kwestie betreft, met name deze van een mogelijke grensoverschrijdende repressie tegen Burundezen die kritisch staan tegenover het regime in Gitega, zelfs op Belgisch grondgebied.

In het bericht wordt gesteld dat één zin in het interview in het bijzonder de aandacht trekt: *“Laat ze niet denken, omdat we zwijgen, dat we niets doen”*. De boodschap wordt volgens het bericht door de Burundese gemeenschap opgevat als dat de Burundese staat hen volgt en observeert en volgt zelfs ver van Bujumbura en zelfs in België.

In het bericht wordt ook gesteld dat de ambassadeur bijzondere nadruk legt op de Burundezen tegen wie door Gitega internationale arrestatiebevelen zijn uitgevaardigd en dat het om 34 personen zou gaan, waaronder mensenrechtenverdedigers, journalisten, politici maar ook andere personen die tot de oppositie worden gerekend en dat de diplomaat liet uitschijnen dat deze personen zich vanuit België nog steeds vrijuit uitspreken tegen het Burundese regime. De bezorgdheid betreft volgens het bericht evenwel niet alleen de bekende figuren maar ook de minder zichtbare ballingen, waaronder voormalige demonstranten uit 2015. FOCODE stelt ook dat de uitspraken van de Burundese ambassadeur ook rechtstreeks aan de Belgische autoriteiten gericht zijn aangezien de geviseerde personen zich op Belgisch grondgebied bevinden.

De Raad merkt op dat in het bericht van FOCODE waarnaar verzoeker verwijst, wordt geopperd dat de uitspraken van de Burundese ambassadeur bepaalde beschuldigingen tegen het Burundese regime heeft bevestigd en dat hieruit wordt afgeleid dat de ambassadeur heeft toegegeven dat de adressen van de Burundese diaspora in België zijn geregistreerd en dat zij onder toezicht zijn geplaatst. Voor zover dit in de berichtgeving van FOCODE wordt gesteld, kan niet blijken dat dit berust op een citaat van de ambassadeur.

In het perscommuniqué van 26 mei 2026 van de in België gevestigde Burundese diaspora-organisatie DBB wijst deze organisatie de Belgische autoriteiten op het feit dat in het reeds genoemde interview de Burundese ambassadeur uitdrukkelijk heeft verwezen naar het inventariseren van adressen van leden van de Burundese diaspora en het onder surveillance plaatsen van deze personen. De DBB stelt deze bedreigingen ernstig te nemen omdat zij afkomstig zijn van een diplomaat in functie wat hen een nog zorgwekkender karakter verleent. De organisatie roept de bevoegde Belgische autoriteiten op om het onderzoek dat zich opdringt uit te voeren en alle maatregelen te nemen die nodig zijn om de veiligheid van de Burundese diaspora te garanderen.

In het artikel in Knack, *“We kennen hun adres’: Burundese ambassadeur intimideert diaspora in België”* gepubliceerd op 26 mei 2026 wordt het video-interview met het mediakanaal Main Switch 257 als ophefmakend omschreven. In dit artikel wordt gesteld dat de Burundese ambassadeur in dit interview de nadruk legt op Burundezen op Belgische bodem tegen wie internationale arrestatiebevelen lopen, een dertigtal mensen, waaronder mensenrechtenverdedigers, journalisten, politici, militairen en andere personen die de Burundese overheid als tegenstanders beschouwt op gezag van FOCODE, een organisatie die zich volgens het artikel onder meer op de Burundese diaspora in België richt. In het artikel wordt verder uiteengezet dat het een publiek geheim is dat de Burundese inlichtingendiensten actief zijn in België, vooral via de Burundese ambassade in Brussel en dat de uitspraken voor opschudding zorgen bij de Burundese gemeenschap. Een anoniem gehouden prominent lid van deze diaspora in België stelt dat er angst heerst en dat het interview voelt als een poging tot intimidatie op Belgische bodem. Verder wordt in het artikel gesteld dat het kabinet van Buitenlandse Zaken Minister Maxime Prévot laat weten dat de ambassade om opheldering zal gevraagd worden en dat elke vorm van toezicht of monitoring niet verenigbaar is met de Conventie van Wenen, de wetgeving en de verplichtingen die op diplomaten rusten en dat de Burundese ambassade niet reageerde op vragen van Knack. Tenslotte wordt in het artikel ook gewezen op het feit dat de relaties tussen België en Burundi al enige tijd gespannen zijn ondanks een bezoek dat Minister Prévot begin 2025 aan het land bracht.

Het artikel *“Il serait là...en Belgique”: quand “Gakanya” réapparaît et que l’exil se met à trembler”* gepubliceerd in FocodeMagazine op 2 februari 2026 betreft de geruchten in de Burundese gemeenschap over de aanwezigheid van kolonel C.N., die volgens bepaalde bronnen in 2015 informatie verzamelde en doorgaf op basis waarvan oud-militairen maar ook voormalige manifestanten konden worden geïdentificeerd en vervolgens gearresteerd of die verdwenen of gedood werden.

Zo de door verzoeker bijgebrachte recente landeninformatie in de huidige stand van zaken niet volstaat om te besluiten dat a priori kan worden aangenomen dat elke Burundees die vanuit België naar Burundi terugkeert na hier een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend louter en alleen omwille van dit verblijf en het indienen van dit verzoek een gegronde vrees voor vervolging door de Burundese autoriteiten heeft, kan evenmin abstractie worden gemaakt van de door verzoekers bijgebrachte berichtgeving over de recente uitspraken van de Burundese ambassadeur die wijzen op een intensivering van de wijze waarop leden van de Burundese diaspora in België worden geobserveerd door de Burundese autoriteiten en die mogelijk een invloed kunnen hebben op de relaties tussen België en Burundi. De mate waarin dit voor verzoekers als een aanwijzing kan gelden dat de Burundese autoriteiten op de hoogte zijn van het indienen van het verzoek om internationale bescherming in België kan slechts worden beoordeeld nadat verder onderzoek hiernaar werd verricht.

De advocaat van verzoekers ter terechtzitting benadrukt in dit verband dat de analyse van de commissaris-generaal vertrekt van de verbetering van de relaties tussen België en Burundi, terwijl deze recente ontwikkeling mogelijk opnieuw tot een verslechtering van de relaties tussen beide landen kan leiden. Zoals aangehaald blijkt uit het artikel in Knack in elk geval dat het kabinet van de Belgische minister van Buitenlandse Zaken heeft aangegeven opheldering te zullen vragen van de Burundese ambassade en dat dergelijke vorm van monitoring in België niet aanvaardbaar is. Er ligt geen verdere informatie voor met betrekking tot deze aangekondigde démarche bij de Burundese ambassade en de reactie van deze laatste. Gelet op de specifieke context van de Belgisch-Burundese relaties en de impact die een verslechtering van deze relaties kan hebben op de behandeling van terugkerende Burundezen die in België een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, is een verder onderzoek van de aangehaalde uitspraken van Burundese ambassadeur en de (diplomatieke) consequenties ervan, aangewezen.

Bijkomend kan uit de bestreden beslissingen niet blijken dat bij de beoordeling van het risico van verzoekers om bij hun terugkeer naar Burundi te worden vervolgd vanwege hun verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België rekening werd gehouden met diverse mogelijk verzwarende factoren die *in casu* in hoofde van verzoekers kunnen vastgesteld worden en door de commissaris-generaal niet betwist worden, waaronder het gegeven dat beide verzoekers tot de Tutsi-etnie behoren, dat zij in het verleden beiden als UNHCR vluchtelingen in Rwanda werden geregistreerd, en hun herkomst uit Bujumbura. Wat hun Tutsi-etnie betreft, werd hierboven er reeds op gewezen dat niet kan worden uitgesloten dat een Tutsi-etnie een risicoverzwarende factor is waarmee rekening moet worden gehouden en dat in geval de autoriteiten weten dat een terugkerende Burundees een verzoek om internationale bescherming in België of elders heeft ingediend, zal worden ondervraagd over wat hij daar heeft gedaan en dat van een persoon die tot de Tutsi-etnie, zelfs in geval van gedwongen repatriëring er altijd een groot wantrouwen zal bestaan ten opzichte van een Tutsi. In het door verzoekers geciteerde artikel Lafay, O., *“Burundi: 30 ans après le génocide, le spectre des violences ethniques resurgit”* van 22 april 2024, wordt gewezen op het gevaar voor etnisch geweld 30 jaar na de genocide in de aanloop naar de verkiezingen die in 2025 hebben plaatsgevonden. Daarbij wordt gewezen op opnieuw oploeiende spanningen tussen Tutsi's en Hutu's, waarbij geruchten de ronde deden dat onder jongeren die banden hebben met de partij aan de macht die overwegend Hutu is, machetes werden verdeeld. *“En septembre 2025, la Libre Afrique, un blog lié à la Libre Belgique, écrit sur base d’une source anonyme burundaise que, depuis plusieurs semaines, des*

Imbonerakure ont parcouru la ville de Bujumbura afin d'identifier des ménages où résident des Tutsi, un recensement visant à « éliminer physiquement tous les Tutsis si Uvira [ville frontalière congolaise] devait tomber entre les mains des rebelles congolais [du M23] ».

Verder werd hierboven reeds vastgesteld dat beide verzoekers werden geregistreerd als UNHCR vluchtelingen in Rwanda nadat zij in de context van de protesten in mei 2015 Burundi waren ontvlucht. Hierboven werd er reeds op gewezen dat Burundese Tutsi's die recentelijk in Rwanda hebben verbleven een bijzondere risicogroep vormen, met name in de regio's Bubanza, Cibitoke, Kayanza, Ngozi, Kirundo, Muyinga en Bujumbura, vanwege een heropleving van de spanningen met Rwanda. In casu verbleven verzoekers weliswaar niet recent in Rwanda, maar werden zij er in het verleden wel als vluchtelingen geregistreerd door UNHCR nadat zij in de context van de protesten in mei 2015 Burundi waren ontvlucht. Beide verzoekers behoren tot de Tutsi etnie en zijn afkomstig van Bujumbura. Het gegeven dat verzoekers na hun terugkeer uit Rwanda geen ernstige problemen zouden gekend hebben met de Burundese autoriteiten in een periode van relatieve kalmte, doet geen afbreuk aan het feit dat de beschikbare landeninformatie melding maakt van recente oploeiende etnische spanningen en spanningen met buurland Rwanda. De mate waarin dit een invloed kan hebben op de actuele perceptie en behandeling van verzoekers die tot de Tutsi etnie behoren en als UNHCR vluchtelingen werden geregistreerd in Rwanda hebben verbleven door het Burundese regime en de Imbonerakure, vereist nader onderzoek. Voorts dient ook te worden vastgesteld dat waar uit eerste verzoekers verklaringen blijkt dat hij niet deelnam aan de protesten in 2015, in de bestreden beslissingen weliswaar wordt geconcludeerd dat tweede verzoeker niet aannemelijk maakt dat hij na zijn terugkeer problemen kende omwille van zijn deelname, maar da de deelname van tweede verzoeker in deze protesten als dusdanig niet in twijfel lijkt te worden getrokken.

Ten overvloede wijst de Raad erop dat waar in de bestreden beslissingen met betrekking tot eerste verzoeker wordt gemotiveerd dat zijn verkiezing als médiateur doet vermoeden dat hij eerder een voorstander van het Burundese establishment was dan een politieke tegenstander en dat hij in deze hypothese niets te vrezen heeft van de Imbonerakure, de regerende partij CNDD-FDD en de nationale autoriteiten in Burundi, dit in de huidige stand van zaken niet zonder meer kan worden onderschreven. De Raad wijst er in dit verband op dat het om een zeer lokale functie op het niveau van de wijk ging, dat geen lidmaatschap van een politieke partij vereist was (NPO eerste verzoeker, p. 6), dat eerste verzoeker vrijwel onmiddellijk na deze verkiezing Burundi heeft verlaten en nooit zijn functie opnam, in 2022 een verzoek om internationale bescherming indiende en sindsdien in België verblijft en dat recente informatie voorligt die wijst op een intensivering van de wijze waarop leden van de Burundese diaspora in België worden geobserveerd door de Burundese autoriteiten en die mogelijk een invloed kunnen hebben op de relaties tussen België en Burundi. Verder kan niet blijken dat eerste verzoeker in het verleden politiek actief zou zijn geweest voor de regeringspartij. Eerste verzoekers verkiezing als médiateur in september 2022 kan in de huidige stand van zaken niet zonder meer volstaan om te bevestigen dat hij, gelet op de andere factoren die hem eigen zijn, waaronder zijn Tutsi etnie, zijn UNHCR-registratie in Rwanda, zijn afkomst uit Bujumbura, het gegeven dat hij België in 2022 een verzoek om internationale bescherming indiende en de hierboven besproken recente landeninformatie, actueel niets te vrezen zou hebben van de nationale autoriteiten, zoals in de bestreden beslissing wordt gesteld.

Gelet op de grote voorzichtigheid waarmee verzoeken om internationale bescherming van Burundese onderdanen op basis van de beschikbare landeninformatie dienen te worden onderzocht en gelet op de meest recente landeninformatie die door verzoeker werd bijgebracht, dringt een verder onderzoek zich op naar de impact en draagwijdte van de controle van de Burundese diaspora op Belgisch grondgebied door de Burundese inlichtingendiensten, de gevolgen van de uitspraken van de Burundese ambassadeur voor de relaties tussen België en Burundi en van de intensiteit en het cumulatief effect van de mogelijk verzwarende factoren eigen aan verzoekers op hun persoonlijke vrees voor vervolging vanwege hun verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België.

Op basis van de elementen in het rechtsplegingsdossier kan de Raad, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, in deze stand van zaken de beschermingsverzoeken van verzoekers niet op nuttige wijze evalueren in het kader van een devolutief beroep.

Het ontbreekt de Raad bijgevolg aan essentiële elementen om te komen tot de in artikel 2.60 § 2 van de wet van 17 juni 2026 betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bedoelde bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen.

Bijgevolg moeten de bestreden beslissingen worden vernietigd.

Voorgaande vaststellingen volstaan om de overige in het verzoekschrift aangevoerde middelen en grieven en de argumenten van de commissaris-generaal die niet verschijnt noch vertegenwoordigd is ter terechtzitting en geacht wordt in te stemmen, niet verder te onderzoeken.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De zaken met rolnummers X en X worden gevoegd.

Artikel 2

De beslissingen genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 22 juli 2025 worden vernietigd.

Artikel 3

De zaken worden teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zestien juli tweeduizend zesentwintig door:

K. POLLET, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

A.-M. DE WEERDT, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

K. POLLET